

Pouka za učitelje 1/2018

Pristavska služba: pobude srca

1. biblijska doktrina **Uticao materijalizma**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Rimljanima 12,1.2.

Učenici će:

Saznati: Uočiti razliku između odgovarajućeg razumevanja materijalnog sveta i imovine, s jedne strane, i opasnosti materijalizma, s druge.

Osetiti: Doživeti duhovnu promenu koja će ih nadahnuti da služe Darodavcu svih dobrih darova, a ne samim darovima.

Činiti: Biće odlučni da učine sve što je u njihovoj moći da bi bili sigurni da se ono što poseduju koristi na proslavu Božjeg imena, a ne njih samih.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Shvatanje svrhe onoga što posedujemo

A. Kako se možemo sačuvati od iskušenja da volimo svoju imovinu, a ne Onoga koji nam daje materijalne blagoslove?

B. Kakvu poruku priča o pšenici i kukolju (Matej 13,24-30) upućuje svetu ispunjenom konzumerizmom i poslovanjem u kome se gleda samo na profit?

C. Kako stav prema onome što posedujemo utiče na naš samoidentitet?

Osetiti: Doživeti oslobađanje od materijalizma

A. Kako pobeđivanje ljubavi prema sebi podstrekava pobedu nad materijalizmom?

B. Kako oslobađanje iz stega materijalizma podstiče naš duhovni rast?

Činiti: Koristiti imovinu Bogu na slavu

A. Kako možemo iskoristiti ono što posedujemo da proslavimo Boga i poboljšamo svet u kome živimo?

B. Kakve praktične odluke možemo doneti da bismo se sačuvali od iskušenja da gomilamo stvari za sebe umesto da dozvolimo Bogu da nas upotrebi kao kanale kroz koje širi svoja dobra?

Zaključak: Bog je dao materijalna blagoslove da bismo uživali u njima i radi izgradnje karaktera. Kada ih koristimo da proslavimo Boga i pomognemo onima koje je On stvorio, mi smo blagosloveni. Kada postanemo ispunjeni duhom materijalizma, gubimo te blagoslove.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Rimljanima 12,1.2.

Ključno načelo duhovnog rasta: Prilagođavanje svetu kroz samoljublje i materijalizam ometa Božji plan da nas promeni obnovljenjem uma.

Samo za učitelje: Ova lekcija predstavlja uvod u proučavanje o pristavskoj službi. Bavi se hrišćanskim glavnim kamenom spoticanja vernoj službi: materijalizmom. Materijalizam smo u okviru ovog proučavanja definisali kao preokupaciju ili pridavanje prevelike važnosti materijalnim stvarima u odnosu na intelektualne ili duhovne. Materijalizam se ne odnosi prvenstveno na to koliko neko ima, već na čovekov stav prema onom što poseduje.

Jov je bio izuzetno bogat čovek. Međutim, prinosio je žrtve Bogu i delio svoje bogatstvo sa siročićima, udovicama i siromašnima, poštujući i slaveći svog nebeskog Oca za darove koje je primio. Uporedite ovaj stav sa stavom još jedne starozavetne ličnosti po imenu Ahan (Isus Navin 7). Njegov materijalizam ogledao se u tome što mu je pažnju privukao plašt, srebro i šipka zlata – neznatne dragocenosti u poređenju sa onim što je Jov posedovao. Njegova pohlepa, međutim, koštala ga je života. I siromašni i bogati su podložni materijalističkom duhu. Naglasite učenicima da su sluge koje poseduju jedan talanat kao i oni koji poseduju pet podjednako pozvani od strane Boga da budu verni hrišćanski pristavi.

Uvodna aktivnost: Pozovite članove razreda da zamisle da ponovo imaju pet godina. Zamolite ih da se sete jednog ili najviše dva omiljena predmeta ili igračke iz tog životnog razdoblja. Pitajte ih da li ih još uvek imaju. Sada utvrdite koliko njih prethodnu noć nije moglo da spava zato što više nemaju taj predmet. Zamolite ih da objasne zašto te dragocenosti iz detinjstva više nemaju toliku važnost kao ranije. Da li je mogući odgovor taj što su nove misli i želje zamenile njihovo interesovanje prema tim dragocnim predmetima iz detinjstva? Da li zato što su sazreli i sada su usredsredili svoju pažnju na važnije pojedinosti? Pavle piše da božansko obnavljanje našeg uma pobeđuje prilagođavanje ovom svetu. Takva duhovna zrelost čini da materijalne stvari izgledaju beznačajno.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Pristavska služba i odnos prema materijalnom ne obuhvataju samo emocionalni i duhovni vid nečijeg karaktera, već i mentalnu dimenziju. Solomun je izjavio: „Jer kako on tebe cijeni u duši svojoj tako ti je jelo njegovo“, odnosno „jer on je onakav kako u sebi misli“ (Priče 23,7). Duhovno preobraženje, što je Božja namera, ostvaruje se kroz naše razmišljanje, naše misaone procese. Ovo preusmeravanje uma omogućava nam da usredsredimo svoju pažnju na ono što je gore, a ne što je dole na Zemlji. Prema tome, iako cenimo materijalnu stvarnost ovoga sveta, slobodni smo da služimo duhovnoj realnosti – Bogu nebeskom – koji nam je sve darovao.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Obnovljen um štiti od duha materijalizma

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima poslanice 12,1.2)

U okviru ove lekcije, materijalizam se definiše kao prilagođavanje svetu. Vredno je zapaziti da je čuvanje od prilagođavanja svetu prikazano kao žrtvovanje materijalne stvarnosti: tela.

Ovo davanje tela u žrtvu opisano je u Rimljanima poslanici 12,1. kao „duhovno bogomoljstvo“ („razumna služba“, D. Stefanović). U mnogim savremenijim prevodima Svetog pisma na engleskom jeziku izraz „razumna služba“ zamenjen je rečima „duhovno bogosluženje“. Međutim, prevod „razumna služba“ koji

se javlja u *King James Version* (kao i u *New King James Version* i *The New English Translation Bible*) takođe je opšteprihvaćen. Slično tome, *The New English Bible* i *The Revised English Bible* govore o službi umom i srcem. Ovi prevodi koriste reči koje naglašavaju ulogu intelekta. Reč „razuman“ ne treba tumačiti u smislu „prihvatljiv“ (na primer: „Ponudio je razumnu cenu“), već u smislu „razborit“ (na primer: „Učinio je što bi svaka razborita osoba učinila“). Grčka reč za „razuman“ je *logikēn*, iz koje izvodimo savremenu reč logičan. Dakle, žrtvovanje materijalnog je logično, razumno delovanje uma posvećenog službi.

U praktičnom smislu, od prilagođavanja svetu čuvamo se kada se naš um duhovno obnavlja upijanjem duhovnih misli, koje zamenjuju naše svetovne misli. Pavle savetuje Kološane: „Mislite o onome što je gore, a ne što je na zemlji.“ (Kološanima 3,2) Hristos nas poziva da prvo tražimo Njegovo carstvo (vidi: Matej 6,33; 6,19-21), uz obećanje da će nam se ono što nam je potrebno (materijalna dobra kao što su hrana i odeća) kasnije dodati. Oslanjati se na Darodavca svih dobara, a ne na sama dobra, najsigurnija je zaštita od zla materijalizma.

Razmislite o ovome:

Razmislite koliko vremena i energije ulažemo u razmišljanje o ovozemaljskim stvarima u poređenju sa vremenom koje provodimo razmišljajući o nebeskoj stvarnosti. Kako nas davanje svog tela Bogu kao „razumna služba“ štiti od prilagođavanja svetu?

II Privlačnost ljudskih želja

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Jovanove 2,15-17)

Isti pisac koji kaže da je Bog toliko voleo svet da je dao svoga Sina (Jovan 3,16) nalaže nam da ne ljubimo svet. „Moramo biti pažljivi da bismo shvatili šta Jovan smatra pod svetom, *kosmosom*. Hrišćanin ne treba da mrzi svet kao takav. On je Božje delo stvaranja... Međutim, *kosmos* je stekao moralni smisao. Počeo je da označava svet odvojen od Boga. C. H. Dod definiše značenje *kosmosa* na sledeći način: 'Pisac (Jovan) smatra da je ljudsko društvo organizovano na pogrešnim načelima i da ga odlikuju iskvarene želje, lažne vrednosti i sebičnost.'" (Vilijam Barkli, *The Daily Study Bible: The Letters of John and Jude* [Edinburgh: St. Andrews Press, 1976], str. 56) Očigledno je da apostol u Jevanđelju po Jovanu 3,16. koristi reč „svet“ da označi ljude. Ali ovde, u 1. Jovanovoj 2,15-17, koristi reč „svet“ kao oblik svetovnosti – svakodnevne brige vezane za ono što je materijalno i iskušenja koja rade protiv duhovnog života.

Prema Jovanovim rečima, svet predstavlja trostruko iskušenje. Prvo je „telesna želja“ (1. Jovanova 2,16). Nažalost, ovaj prevod ukazuje na značenja koja nisu obuhvaćena originalnom grčkom rečju, koja jednostavno znači neumerene fizičke želje, uključujući požudu, pohlepu i druge grešne želje. Odnosno, ne odnosi se samo na seksualne želje, već ima i šire značenje.

Slično tome, „želja očiju“ (1. Jovanova 2,16) ne odnosi se na lascivan voajerizam, već na želje očiju prema svemu što vide (pohlepa). Ni u jednom slučaju željene stvari nisu nužno zle same po sebi. Jovan jednostavno govori da je pogrešno želeći bilo šta što pripada ljudskom, materijalnom svetu više od onoga što je duhovno, čak i ako je nešto samo po sebi dobro.

„Ponosom života“ (1. Jovanova 2,16) ili „ponosom onim što posedujemo“ završava se trijada izazova našem duhovnom dobru. „Ovde Jovan koristi najživopisniju grčku reč *alazoneia*. Prema moralistima starih vremena *alazon* je bio čovek koji je prisvajao za sebe određena dobra i postignuća, koja ne pripadaju njemu, da bi uzdigao sebe. *Alazon* je hvalisavac; a C. H. Dod pod rečju *alazoneia* podrazumeva

pretenciozan egoizam.“ (Barkli, str. 58) Jovan osuđuje upravo to hvalisavo samouzdanje i preterano razmetanje, zajedno sa nedovoljnim poštovanjem duhovnog carstva.

Razmislite o ovome:

Kako Jovan definiše „svet“ u 1, Jovanovoj 2,15-17? Šta se podrazumeva pod Jovanovim nalogom upućenim vernicima da mrze svet? Odredite šta Jovan misli pod željom očiju, telesnom željom i ponosom života. Zašto nam je naloženo da ih izbegavamo?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Prilično je lako govoriti o rđavim stranama materijalizma, ali veći izazov predstavlja to da iskorenimo njegov prodoran uticaj u našem životu. Previše komercijalizovano društvo okružuje nas iskušenjima. Razgovarajte na koje praktične načine hrišćani mogu ostati usredsređeni na ono što je nebesko dok koriste materijalne blagoslove koje im je Bog poverio.

Za razmišljanje/primenu:

1. Na koji način mogu da razvijem uravnoteženo gledište u vezi sa posedovanjem materijalnih dobara na planeti koja me neprestano zasipa duhom konzumerizma?
2. Kako rad sa siromašnim ljudima, bilo u svojoj zemlji ili u inostranstvu, obuzdava ljudsku sklonost prema sebičnosti?
3. Koje su prednosti samoodricanja?
4. Kako život u zajednici sa drugim vernicima pomaže pojedincima da razviju praktičnu uravnoteženost u korišćenju materijalnih blagoslova bez podleganja materijalizmu?
5. Kakvu ulogu molitva i proučavanje Biblije imaju u zaštiti hrišćana od krajnosti?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Naša upotreba novca mnogo govori o tome šta vrednujemo i volimo. Ljudi mogu govoriti o duhovnim vrednostima, ali ako otvorite izveštaj njihove kreditne kartice, istina će izaći na videlo. Podstaknite sledeće aktivnosti da bi članovi razreda sagledali prilike u svom životu.

Aktivnosti:

1. Pratite svoje kućne troškove mesec dana. Na kraju meseca, svrstajte svoje troškove u kategorije. Koliko je bilo potrošeno na materijalno carstvo, uključujući hranu, odeću, dom i, možda, prevoz? Koliko je potrošeno na ono što ne spada u osnovne potrebe, kao što je zabava? Koliko je uloženo za olakšavanje ljudske patnje? Koliko je uloženo u Božje carstvo? Koliko je potrošeno za lični duhovni rast (na primer, duhovno štivo, kao što je Biblija ili druga hrišćanska literatura, hrišćansku muziku, itd)? Da li vaš izveštaj ukazuje da ste materijalista? Duhovna osoba? Niste sigurni?
2. Razgovarajte sa svojim bliskim prijateljima ili članovima razreda o načinima na koje možete udružiti svoja sredstva i uložiti u zajednički duhovni poduhvat. Ovo udruživanje može obuhvatati aktivnosti kao što su obezbeđivanje hrane za beskućnike, briga o starima, pomaganje zapostavljenoj deci, itd. Razgovarajte kada i gde možete izvršiti ovu aktivnost. Kasnije razmislite o tome kako je ova aktivnost uticala na vaš pogled na imovinu, i kako je uticala na negovanje odnosa sa vašim prijateljima i ljudima kojima ste pomogli.

2. biblijska doktrina **Vidim, želim, uzimam**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Matej 13,22.

Učenici će:

Saznati: Prepoznaće varljivost bogatstva i konzumerizma, što će im pomoći da izbegnu sotonin uticaj.

Osetiti: Iskusiće samokontrolu ili, još bolje, Božje upravljanje u oblasti želja, potreba i težnji.

Činiti: Negovaće stil života koji je usredsređen na iskazivanje zadovoljstva i zahvalnosti za Božje velikodušno staranje.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Varljivo bogatstvo

A. Zašto je toliko lako suditi drugima kada je reč o imovini koju stiču, a istovremeno biti toliko slep kada se radi o našem duhovnom stanju?

B. Zašto je jevanđelje napretka mnogih evanđelista bilo toliko uspešno u odvratanju crkve od stvaranja učenika i usmeravanju njene pažnje na sticanje bogatstva?

C. Koja tri koraka činimo u procesu nastajanja lakomstva?

Osetiti: Vladanje samim sobom

A. Kako možemo doživeti da Sveti Duh upravlja našim potrebama i željama kada nezadovoljstvo vlada gde god se okrenemo?

B. Koji životni stavovi gaje nežan i krotak duh koji obično podstiče zahvalnost?

Činiti: Negovanje zadovoljstva u životu

A. Koji osnovni elementi svakodnevnog načina života pomažu u očuvanju zadovoljstva u životu?

B. Kako možemo razdvojiti potrebe od želja, nužnosti od prioriteta ili ono što je osnovno od preterivanja?

C. Koja osnovna svakodnevna praksa bi trebalo da bude utkana u način života da bismo uspešno živeli pobožnim životom?

Zaključak:

Da bismo pohlepu zamenili zadovoljstvom, moramo donositi odluke koje dozvoljavaju Bogu punu kontrolu nad našim životom.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Matej 13,22.

Ključno načelo duhovnog rasta: Varljivost bogatstva neizbežno će nas obuzeti ako se svakodnevno ne predajemo uticaju Svetog Duha.

Samo za učitelje: Lekcija za ovu sedmicu produbljuje temu predstavljenu u našem prethodnom proučavanju, usredsređujući se sada na emocionalni uticaj materijalizma: nezadovoljstvo, razočarenje,

pohlepu, lakomstvo, maštanje o materijalnim stvarima (i ljubav prema njima). Koja tema bi bila prikladnija za vreme u kome živimo? Isus je uputio opomenu u vezi sa poslednjim danima: „Ali se čuvajte da kako vaša srca ne otežaju žderanjem i pijanstvom i brigama ovoga svijeta, i da vam ovaj dan ne dođe iznenada.“ (Luka 21,34) Dok preljuba i ubistvo nikada nisu bili prihvatljivi u hrišćanskom načinu života, drugi razorni gresi, kao što su pohlepa i lakomstvo, poprimili su prihvatljiviji oblik. Samo delovanje Svetog Duha može nas spasiti od samoobmane.

Uvodni razgovor:

Uporedite sledeće dve priče: Prva priča govori o čoveku koji je bio relativno dobrog zdravlja. Redovno je vežbao, pazio je na ishranu i izgledao je mlađe u odnosu na svoje stvarne godine. Mnogi su ga smatrali uzorom zdravlja. Sigurno je trebalo više da spava, i često je udovoljavao svojoj želji za slatkijima, ali uopšteno gledano, bio je u dobroj formi. Supruga ga je nagovarala da povremeno ode na lekarski pregled, ali on ili nije imao vremena ili nije video potrebu za tim. Nije uvideo da se nešto događa u njegovom organizmu što ga je na kraju usmrtilo. Kada je otkriveno da boluje od raka, bolest se već nalazila u četvrtom stadijumu. Bilo je prekasno da mu se spasi život.

Drugi čovek, koji nije bio toliko dobrog zdravlja, obraćao je pažnju na bolove i tegobe, i tražio je lekarsku pomoć. Testovima je otkriven rak u prvom stadijumu. Primenjena je snažna, mada ponekad bolna, terapija koja je spasila čoveku život. Koliko je važno da grešne bolesti materijalizma i prilagođenosti svetlu budu rano uočene, pre nego što postanu smrtonosne?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Lakomstvo i pohlepa često ugrožavaju hrišćansko svedočenje i preusmeravaju sredstva koja bi inače bila uložena u Božje delo. Kada se ovim bolestima dozvoli da neopaženo bujaju u vernikovom životu, ljudska energija i novčana sredstva se pogrešno koriste za sebične ciljeve. Najžalosnije od svega je što ti gresi ostaju neprimećeni. Ubice znaju da su nekome oduzele život. Preljubočinci znaju kakav greh su počinili. Međutim, veoma često pohlepni i lakomi žive u „blaženom neznanju“ svojih greha. Samo pažljivo ispitivanje svojih pobuda i postupaka, pod vođstvom Svetog Duha, može da otkrije naše pravo stanje. Laodikejska crkva je sebe smatrala bogatom i naprednom, a zapravo je bila nesrećna, duhovno siromašna i slepa za svoje pravo stanje.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Iskrivljena teologija i praksa

(Podsetite se u razredu tekstova iz Jevanđelja po Mateju 13,3-7. i 22)

Isus u Jevanđelju po Mateju 13,3-7. predstavlja sliku duhovnog života koja započinje silnim obećanjem, ali se završava razočaravajućim ishodom. Nikakva šansa ne postoji za prvu grupu ljudi spomenutu u ovom tekstu, jer kod njih nema duhovne prijemčivosti (ptice su pojele seme). Druga grupa je u boljem položaju, ali joj nedostaju odgovarajuća sredstva kako bi seme izraslo više od izdanka. Treća grupa je duhovno prijemčiva i ima potrebna sredstva za rast; međutim, pre nego što izraste, ova sredstva se pretvaraju u materijalizam, i ono što je duhovno biva ugušeno.

Najbolje bašte su one u kojima je baštovan posvetio vreme pažljivom uklanjanju korova. U suprotnom, korov uzima hranljive sastojke potrebne biljci, i ona ili gladuje ili biva ugušena. Nažalost, postoji opšteprihvaćena teologija koja neguje sebičnost pod velom izgradnje vere. Poznata kao teologija napretka, ova lažna teologija, poput svake druge krivotvorine, sadrži istinu u određenoj meri koja je

pažljivo izmešana sa zabludom. Bog želi da napredujemo (3. Jovanova 2) i u materijalnom smislu blagoslovio je mnoge vernike u toku istorije (Avrama, Jova, Voza, da navedemo samo nekoliko). Problem je u tome što ova teologija uči da naša davanja obavezuju Boga da nas učini bogatima. Što više dajemo, više primamo. Vernik je podstaknut da daje ne iz duhovnog načela, već iz sebične želje da stekne još više novca.

Razmislite o ovome: Šta je to u prirodi materijalizma zbog čega ga je teže uočiti od ostalih greha? Kako teologija napretka nanosi moguću štetu Crkvi?

II Put lakomstva

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Mojsijeve 3,1-6)

Pouka ukazuje na tri različita koraka koja svaka osoba čini kada pada pod uticaj lakomstva.

Kao prvo, zapažamo željeni predmet i postajemo obuzeti njime, kao što tekst koga smo se podsetili u ovom odeljku prikazuje. Na primer, sotona mami i izaziva Evu skrećući joj pažnju na zabranjeno voće. Da je Eva zatvorila oči i odmah se okrenula, ceo tok ljudske istorije pošao bi drugim pravcem. Naša prva odbrana je da skrenemo pogled. Zanesenost Petefrijeve žene Josifom počela je kada se ona „zagleda u Josifa“ (1. Mojsijeva 39,7). Vernikova zanesenost onim što je materijalno isto tako počinje kada se „zagledamo u nešto“. Jakov piše: „Nego svakoga kuša njegova slast, koja ga vuče i mami. Tada zatrudnjevši slast rađa greh.“ (Jakov 1,14.15) Tajna pobede nad iskušenjem materijalizma je skrenuti pogled pre nego što se ono pretvori u greh. Isus je slikovito istakao važnost „upravljanja očima“. On je rekao: „A ako te oko tvoje desno sablažnjava, iskopaj ga i baci od sebe, jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojih negoli sve tijelo tvoje da bude bačeno u pakao.“ (Matej 5,29)

Drugi korak je želja. Reklamne agencije nisu zadovoljne samo pokazivanjem određenog proizvoda. Industrija troši milione istražujući kako da navede potrošače da požele taj proizvod. Da li ćete se osećati cenjeno i voljeno ako budete imali taj predmet? Da li će on zadovoljiti osnovnu potrebu za hranom, intimnošću ili fizičkom udobnošću? Kako se hrišćani mogu odupreti ovoj manipulaciji u koju se ulažu milioni, ako ne i milijarde dolara? Odgovore možemo pronaći u jednoj knjizi: Bibliji. Jakov kaže da se „pokorimo Bogu“ i da Mu se „približimo“ (Jakov 4,7.8). Ovi osnovni postupci omogućavaju ono što on dalje navodi: 1. protiviti se đavolu, 2. očistiti ruke i 3. popraviti srce (Jakov 4,7.8).

Međutim, to nije dovoljno da zaštitimo prilaze duši. Isus je ukazao da unutrašnjost mora biti ispunjena (Matej 12,43-45). Praznina koju materijalizam često ispunjava mora biti zauzeta duhovnom stvarnošću. „Mislite o onome što je gore, a ne što je na zemlji.“ (Kološanima 3,2) Naša želja za nebeskom stvarnošću štiti nas od zaokupljenosti onim što je materijalno.

Poslednji korak prilikom padanja u lakomstvo jesu dela, trenutak kada nešto činimo, kada uzimamo. Ako smo vršili kompromis u prva dva koraka, još uvek postoji nada. „Sve mogu u Isusu Hristu koji mi moć daje.“ (Filipljanima 4,13) Umesto na uzimanje, možemo usredsrediti svoju snagu na davanje, kao što je Hristos davao i kao što je na određeni način naložio da dajemo. (Vidi: 1. Jovanova 3,16.17; Matej 25,31-46)

Razmislite o ovome: Zašto je lakše okrenuti se od pohlepe na prvom koraku nego na trećem?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Navika razmišljanja o biblijskim tekstovima, molitva i hrišćanska služba štite od urođenih sklonosti prema pohlepi. Vladanjem samim sobom – što, za hrišćanina, nije ništa manje do potpuno predanje božanskom upravljanju – naše misli, želje i energija mogu biti usmerene tako da koristimo Božje materijalne blagoslove u skladu sa Njegovom voljom. Ne smemo zaboraviti da su na materijalne stvari prilikom Božjeg stvaranja izliveni Njegovi blagoslovi. One nisu same po sebi zle. Kada služimo Božjim delima stvaranja umesto Bogu lično, tada nastaje problem.

Za razmišljanje/primenu:

1. Pošto je vladanje sobom u osnovi predanje božanskoj upravi, koje praktične pojedinosti mogu biti učinjene da bi se uklonile prepreke za delovanje Svetog Duha?
2. Kako negovanje drugih duhovnih darova doprinosi razvoju samokontrole koja je neophodna da bismo pobedili lakomstvo?
3. Na koje korisne načine možemo primeniti samokontrolu u svakom od tri koraka koji vode ka lakomstvu?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Način na koji vernici mogu „da razmišljaju o onome što je gore“ i ispune prostor koji zauzima materijalizam jeste da se usredsrede na Isusa. Jedan od načina da se usredsrede na Njega jeste da šire Radosnu vest i brinu o „jednome od ove Moje najmanje braće“ (Matej 25,40), jer čineći tako služe Isusu lično. Planirajte aktivnosti koje nam pomažu da se kroz službu usredsredimo na Isusa.

Aktivnosti:

Služba u crkvi:

1. Zamolite pastora da vam da spisak ljudi koji ne mogu da dolaze u crkvu iz zdravstvenih razloga. Posetite ih.
2. Ponudite da organizujete zabavan zlet za mlađu decu iz crkve.
3. Pomozite vođama izviđača u čišćenju i organizovanju njihove opreme.

Služba u zajednici:

1. Pripremite i služite hranu u prihvatilištu za beskućnike.
2. Organizujte aktivnost sakupljanja sredstava za lokalnu neprofitnu organizaciju.
3. Pomozite određenoj porodici ili agenciji u renoviranju doma za one kojima je to potrebno.
4. Posetite i ohrabrite ljude u zatvoru.

3. biblijska doktrina **Bog ili bogatstvo?**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Filibljanima 2,9-11.

Učenici će:

Saznati: Uvideće da je Bog Stvoritelj kome se jedino treba klanjati, a ne Njegovim delima stvaranja.

Osetiti: Ceniće divnu Božju ljubav prikazanu kroz Njegovu ulogu Stvoritelja i Onog koji se stara.

Činiti: Služiće nebeskom Stvoritelju/Otkupitelju, koji neprestano pokazuje svoju ljubav prema ljudskom rodu svojim svakodnevnim staranjem.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Božanske osobine

- A. Ko je Bog prema opisu prikazanom u Svetom pismu?
- B. Koje posebne uloge je Hristos preuzeo?
- C. Na osnovu čega Bog može da tvrdi da je vlasnik našeg života?

Osetiti: Isus Hristos, Vlasnik i Prijatelj

- A. Kako Hristova dvostruka uloga kao Vlasnika i Prijatelja jača našu zajednicu sa Njim?
- B. Kako činjenica da je Isus stvorio svet utiče na naše poštovanje stvorenog univerzuma i njegovih materijalnih elemenata.
- C. Kako možemo uživati u dubljem i prisnijem iskustvu sa našim Stvoriteljem?

Činiti: Isus, predmet obožavanja

- A. Kako na kreativan način, odražavajući Njegovu stvaralačku silu, možemo pokazati svoju odanost prema Bogu?
- B. Kako o svojoj predanosti Hristu uspešno možemo posvedočiti ljudima koji ne veruju u stvaranje?
- C. Da nema Stvoritelja, kakve mogućnosti bi ljudi imali kad je reč o bogoslužju?

Zaključak:

Ljudski rod je stvoren za službu. Ta služba može biti usmerena prema sebi, delima stvaranja ili prema Stvoritelju. Samo poslednja mogućnost donosi trajno zadovoljstvo, istinsko osećanje pripadanja u univerzumu i duboko osećanje svrhe.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Filibljanima 2,9-11.

Ključno načelo duhovnog rasta: Ljudi su stvoreni za službu. Ova težnja je zadovoljena kada je služba usmerena prema Bogu, a ne nečemu što je On stvorio.

Samo za učitelje: Izbor je jasan, čovek ne može služiti i Bogu i mamoni (bogatstvu). Bogatstvo samo po sebi nije zlo. Ne može se izjednačiti sa sotonom ili đavolom kao što neki smatraju. To je aramejska reč,

pozajmljena iz grčkog teksta Novog zaveta, koja označava imovinu ili bogatstvo. Mnogi savremeni prevodi koriste reč „novac“ umesto nje.

Služenje bogatstvu, međutim, predstavlja zlo. Jedan poznati pevač je 1960-ih godina pevao: „Morate nekome služiti.“ Dakle, da li služimo nebeskom Ocu punom ljubavi koji se svakodnevno stara za naše potrebe i mnoge naše želje, ili treba da izaberemo da služimo kamenu, papiru ili metalu (jer od toga je sačinjeno svo „drago kamenje“ i „novac“)? Mnogi sakupljaju materijalna dobra, smatrajući sebe gospodarima, da bi na kraju uvideli da njihovo održavanje, popravljanje i čuvanje zahteva toliko vremena da su zapravo postali sluge. Međutim, naša imovina i bogatstvo predstavljaju nešto lepo kada prepoznamo šta su zaista: materijalni blagoslovi koje nam je podario Stvoritelj pun ljubavi da bismo mogli širiti Njegove blagoslove drugima.

Uvodna aktivnost:

Pokažite različite novčanice u razredu. Da bi bilo zanimljivije, i da biste ukazali na sveopštu primenu ilustracije, ako je moguće iskoristite i strane novčanice. Razgovarajte o prosečnom prihodu u vašoj zemlji i koliko se za tu sumu može priuštiti hrane i odeće, može li se obezbediti dom, platiti prevoz i pokriti dodatni troškovi. Usredsredite se na ograničenja tog prihoda:

- Postoje li potrebe koje se ovim prihodom ne mogu ispuniti?
- Šta ljudi čija su primanja manja od proseka čine da bi zadovoljili osnovne ljudske potrebe?
- Može li određena količina novca zadovoljiti emocionalne potrebe za ljubavlju, pripadanjem, svrhom, nadom, zadovoljstvom, celovitošću?

Imajući ovo na umu, koliko smisla ima služiti bogatstvu? A Bogu?

Zamolite članove razreda da pročitaju sledeće tekstove: Psalam 50,10.11; Agej 2,8; Matej 6,31-34; 7,7-11; Jovan 3,16. Razgovarajte o Božjim „ograničenjima“ kao i o Njegovoj velikodušnosti prema ljudskim bićima. Uporedite ono što Bog poseduje sa našim ograničenim prihodima. Razgovarajte o emocionalnim potrebama koje Bog može da zadovolji, a novac ne. U svetlu ovog razgovora, sa praktičnog stanovišta, zašto ima više smisla služiti Bogu a ne bogatstvu?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: U zvaničnim raspravama, dve suprotstavljene grupe iznose svoje najbolje argumente u prilog svom stanovištu i nastoje da diskredituju tvrdnje suprotne grupe iznete protiv njihovog gledišta. Najuspešniji učesnici debata ne samo da poznaju svoje stanovište već toliko dobro poznaju i stanovište svog protivnika da uviđaju i njegove jake i slabe strane.

Ova lekcija istražuje biblijsko stanovište ili izjave o tome ko je Bog. Ona tvrdi da su zbog Božjih osobina ljudi pozvani da Mu služe. Suprotna strana nudi mogućnost služenja samom sebi, bogatstvu ili sotoni – bilo čemu što će odvratiti ljude od služenja Stvoritelju. Koje najvažnije tačke hrišćanskog stanovišta podržavaju tvrdnju da jedino Bogu treba služiti? Koje božanske osobine podupiru ovu tvrdnju?

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Stvaranje

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. Mojsijeva 1,1; Psalam 33,6-9; Isaija 45,11.12, Jeremija 51,15; Kološanima 1,13-18)

Mnogi komentatori prepoznaju da se Pavlova najrazvijenija hristologija javlja u Kološanima poslanici, u kojoj predstavlja Hristovu ulogu i kao Stvoritelja i kao Otkupitelja. Mnogi proučavaoci Biblije veruju da je Pavle napisao ovu poslanicu da bi se suprotstavio novonastaloj jeresi koja je sadržavala mnoge vidove verskog sistema pod nazivom gnosticizam. Reč *gnosticism* je u *The HarperCollins Bible Dictionary* opisana na sledeći način: „Svojstven izraz za mnoštvo verskih pokreta u prvom veku hrišćanske ere. Iako su se teologija, obredi i etika ovih grupa znatno razlikovali, sve su nudile spasenje iz opresivnih veza materijalnog postojanja kroz *gnosis*, odnosno 'znanje'.“ (Pol Ahtemajer, *The HarperCollins Bible Dictionary*, 1996, str. 380)

Gnostici su tvrdili da je materijalan svet u svojoj suštini zao. Ova tvrdnja predstavljala je veliki izazov pravom hrišćanskom učenju. Na primer, Bog ni u kom slučaju ne bi mogao da bude Stvoritelj nečega tako zlog kao što je materijalni svet zato što je On savršen i duhovan (suprotan materijalnom). S obzirom da je Hristos bio bezgrešan, iz toga je sledilo da se On nije mogao uteloviti (imati ljudsko telo) zato što je telo – fizičko, materijalno telo – zlo.

Međutim, Sveto pismo uči da je materijalni svet dobar (1. Mojsijeva 1) zato što je potekao iz Božjih ruku. Ono neprestano potvrđuje da je Bog sve stvorio kroz Hrista. Zbog toga Bog polaže pravo na našu službu. Na temelju Božjeg stvaralaštva Pismo uči o osnovnoj dobroti materijalnog sveta, odvojeno od greha.

Razmislite o ovome:

Šta Pismo uči o materijalnom svetu, i kako to učenje utiče na naš način života i praksu? Sa druge strane, kako bi pogrešna ideja da je materijalni svet u suštini zao mogla da utiče na naš hrišćanski način života i praksu?

II Otkupitelj

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. Solunjanima 1,10; 1. Petrova 1,18; Jevrejima 2,14.15; Galatima 3,13)

Božje polaganje prava da Mu služimo kao Stvoritelju snažno je povezano sa materijalnim svetom. Pošto nas je stvorio kao fizička bića i obezbedio materijalni svet radi našeg zadovoljstva, dugujemo Mu odanost i vernost. Slično tome, Božje polaganje prava da Ga slavimo kao Otkupitelja snažno je povezano sa emocionalnim i duhovnim vidovima našeg bića. Jevrejima poslanica ukazuje da je Hristovo utelovljenje – koje Mu omogućava da se u potpunosti poistoveti sa ljudskim rodnom time što je uzeo pravo telo od krvi i mesa – važan za otkupljenje. Pisac ne vidi suštinski sukob između materijalnog i duhovnog carstva. Pravi sukob vlada između dobra i zla, između pravog bogoslužjenja i služjenja samom sebi.

Jovan u prvom poglavlju Otkrivenja objavljuje da je Isus dostojan slave koja se zasniva na Njegovom delu otkupljenja. „Koji nas ljubi, i umi nas od grijeha našijeh krvlju svojom, i učini nas careve i sveštenike Bogu i Ocu svojemu; tome slava i država va vijek vijeka.“ (Otkrivenje 1,5.6) Prema tome, Božje polaganje prava da Mu služimo je dvostruko (stvaranje i otkupljenje).

Kada je Isus jednom prilikom razgovarao sa farisejem po imenu Simon, rekao je: „Dvojica bijahu dužni jednome zajmodavcu, jedan bješe dužan pet stotina dinara, a drugi pedeset. A kad oni ne imadoše da mu vrata, pokloni obojici. Kaži koji će ga od njih dvojice većma ljubiti. A Simon odgovarajući reče: Mislim onaj kome najviše pokloni.“ (Luka 7,41-43) Isus je potvrdio njegovo mišljenje. Onaj koji duguje najviše pokazaće najveću ljubav. Vernici duguju Bogu jednostavno zato što ih je stvorio – neplativ dug. Ali koliko više duguju Hristu zato što ih je otkupio? A povrh svega, On se svakodnevno stara i pomaže onima kojima ništa ne duguje. Kakvom divnom Gospodu služimo!

Razmislite o ovome:

Na čemu se zasniva Božje polaganje prava da Mu služimo? Budući da služiti znači mnogo više nego pevati i proučavati jednom sedmično u crkvi, kako vernik u toku sedmice može služiti Bogu svojim odlukama u vezi sa finansijama?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Naglasite učenicima u razredu da se Hristova vladavina širi na svaki aspekt našeg bića. Postavite sledeća pitanja da biste započeli razgovor koji će ohrabriti vernike da predaju svaki aspekt svog svakodnevnog života Hristovoj upravi.

Za primenu:

1. Kako načelo: „Nijeste svoji. Jer ste kupljeni skupo“ (1. Korinćanima 6,19.20) oblikuje naše odluke i izbore?
2. S obzirom da se pod služenjem Bogu podrazumeva da je Bog vlasnik svega što posedujemo, kakve promene u svojim stavovima treba da izvršimo?
3. Budući da poštovanje Boga obuhvata brigu prema prirodi koju je stvorio, kakve navike moramo promeniti?
4. Kako možemo proceniti da li smo u opasnosti da darove volimo više od Darodavca? Kako se možemo sačuvati od toga da ljubav koju treba da pokažemo samo Bogu usmerimo na materijalne darove koje nam Bog daje?
5. Kako drugi mogu biti ohrabreni da usvoje nesebičan način života i usmere Božje materijalne darove u božanske svrhe?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Ne možemo u isto vreme služiti Bogu i bogatstvu, ali možemo upotrebiti bogatstvo u službi Bogu. Bog nas zapravo poziva da upravo to činimo. Ako ne postupamo tako, sramotimo Boga. U Jevandelju po Mateju 25,14-30. Isus priča priču o trojici slugu kojima je bila poverena različita suma novca. Jedan je primio pet novčića, drugi 2, a treći jedan. Gospodar je otišao, ali je po povratku zahtevao da mu polože račune za novac koji im je poverio. Dvojica slugu udvostručila su svoj novac, ali treći nije učinio ništa. Zbog toga je bio prognan. Prava hrišćanska služba zahteva od nas da umnožimo darove koji su nam povereni.

Aktivnosti:

1. Napravite plan Bogu na slavu da pomognete drugima novčanim sredstvima koja će uložiti sami učesnici. Iz prethodne lekcije, iz odeljka „budite kreativni“ iskoristite navedene predloge, ali nemojte se ograničiti samo na njih.
2. Napišite i/ili otpevajte pesme koje uzdižu Isusa kao Stvoritelja ili Otkupitelja. Isplanirajte okupljanje ili odredite mesto na kome ove pesme mogu biti otpevane ili izvedene, u okviru večernje molitve, u staračkom domu, itd.

4. biblijska doktrina **Izbeći puteve ovoga sveta**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Priče 11,4.28.

Učenici će:

Saznati: Otkriće Božji metod za izbegavanje svetovnosti.

Osetiti: Iskusiće oslobođenje od svetovnosti kroz duhovno obnovljenje.

Činiti: Na ličnom planu negovaće nove aktivnosti i biće usredsređeni na njih da bi sprečili da se vrate svetovnosti.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Upoznati Isusa

- A. Kako proučavanje Svetog pisma menja naše prioritete i podstiče duhovno obnovljenje?
- B. Kako molitva može da prevaziđe samo puko nabranje želja i postane oruđe duhovnog preobraženja?
- C. Kakvu ulogu ima mudrost u savladavanju svetovnosti?
- D. Kako Sveti Duh saraduje sa Ocem i Sinom u preusmeravanju našeg života?

Osetiti: Osetiti Isusovo prisustvo

- A. Kako možemo negovati dublje osećanje Božjeg prisustva u svom životu?
- B. Kako možemo razviti dublje poštovanje prema ulozi Svetog Duha u duhovnom obnovljenju?

Činiti: Pokazati svoju posvećenost

- A. Kako odgovaramo na poziv da doživimo duhovno obnovljenje?
- B. Kako se hrišćani klone emocionalnih uspona i padova da bi održali postojano iskustvo rasta?
- C. Koje korake možemo preduzeti da bismo imali bogat duhovan život?

Zaključak: Negovanje duhovnog života jedini je siguran način da se izbegne svetovnost. Proučavanje Biblije, molitva, hrišćanska služba, hrišćanska zajednica i posmatranje čuda prirode mogu doprineti preoblikovanju našeg pogleda na svet i približiti nas duhovnoj celovitosti.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Priče 11,4.28.

Ključno načelo duhovnog rasta: Duhovni život napreduje samo kada vernici svesno neguju one navike koje stvaraju duhovnu bliskost sa Stvoriteljem i Otkupiteljem.

Samo za učitelje: Baštovani i poljoprivrednici znaju koliko je održavanje stalne veze za zemljom važno. Ukoliko izvadite biljku iz zemlje, ona će uvenuti. Koren, osnova biljke, ne može održati život bez hranljivih sastojaka koje prima zahvaljujući stalnom dodiru sa zemljom. Fizička blizina korena sa zemljom je ključna za život biljke. Sunčeva svetlost i vlaga takođe imaju određenu ulogu, ali ukoliko koren nije u zemljištu bogatom hranljivim sastojcima, ostali pozitivni činioci su od male koristi.

Ovo načelo možemo, takođe, primeniti i u duhovnom životu. Ako hrišćanin ne ostane blizu Isusa, duhovna bliskost toliko važna za hrišćanski rast ne može se utvrditi. Prema tome, proučavanje Biblije, molitva, hrišćanska zajednica i hrišćanska služba ne mogu se smatrati neobaveznim elementima hrišćanskog iskustva, već osnovnim sastavnim delom duhovnog života.

Uvodna aktivnost:

Jednu sedmicu pre proučavanja ove pouke, uberite jednu biljku i ostavite je da se osuši na suncu. Donesite u razred tu uvelu biljku i jednu biljku u saksiji. Ako se razred sastaje napolju gde ima biljaka, ne morate donositi saksijsko cveće, već u ilustraciji kao primer navedite biljke koje su oko vas. Pitajte razred šta je zajedničko uveloj i živoj biljci. Odgovori mogu obuhvatiti oblik, veličinu, i možda boju biljke. Postavite pitanje šta je osnovna razlika između te dve biljke. Zatim ih pitajte šta misle zašto je jedna biljka uvela. Kada im kažete da je uvela zato što je izvađena iz zemlje, uporedite to sa našim duhovnim životom. Ako ne primamo stalno Božju blagodat kroz sredstva koja je On obezbedio, šta će se neizbežno dogoditi u našem duhovnom životu?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Jedna od najizuzetnijih izjava u Svetom pismu zabeležena je u Rimljanima poslanici 8,4-6. „Da se pravda zakona ispuni u nama koji ne živimo po tijelu nego po Duhu, jer koji su po tijelu tjelesno misle, a koji su po Duhi duhovno misle. Jer tjelesno mudrovanje smrt je, a duhovno mudrovanje život je i mir.“ Pavle, koji se u prethodnim poglavljima Rimljanima poslanice bavio načinima na koje Isus ispunjava pravedne zahteve zakona, hrabro izjavljuje da ovi zahtevi mogu sada biti ispunjeni u nama. Razlika između hrišćanskog života i onoga koji mu prethodi ogleda se u usredsređenosti i pravcu naših misli; a ishodi su različiti kao što se razlikuju život i smrt. Kakve navike nam pomažu da se usredsredimo na ono što je gore?

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Nebeski rečnik

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: Psalam 119,11; Jovan 5,39; 20,31; Luka 24,27; 1. Solunjanima 2,13)

„Ponovo mi ih pevajte/divne reči života/da sagledam njihovu lepotu/divne reči života/reči života i lepote/učite me veri i dužnosti./ Prelepe reči, divne reči, divne reči života.“ (*The Seventh-day Adventist Hymnal*, br. 286) Ovako počinje poznata himna koju je 1874. godine zabeležio P. P. Bliss, pozivajući na duhovni život izgrađen na Pismu. Pesnici, teolozi, trgovci i doslovno svi koji ga čitaju ističu vrednost Pisma u preobražavanju života. Koliko puta smo čuli za ljude „koji su čitajući upoznali istinu“?

Vrednost Pisma u duhovnom razvoju je neizmerna. Ono nas štiti od greha (Psalam 119,11). Iako običnom posmatraču ova zaštita može ostati skrivena, ona je stvarna. Nije potrebno da nosimo Pismo na svojoj odeći kao što su fariseji nekada činili (savremeni primer predstavljaju biblijski stihovi ispisani na majici), već skrivanje Pisma u svom srcu kroz svakodnevno proučavanje i molitvu treba smatrati najvišim prioritetom. Da li bi Pavlova pohvala vernicima u Solunu mogla biti upućena svim današnjim hrišćanima: „I vi se ugledaste na nas i na Gospoda primivši Riječ u velikoj nevolji s radošću Duha Svetoga, tako da postadoste ugled svima koji vjeruju.“ (1. Solunjanima 1,6.7)

Razmislite o ovome: Kako nas Sveto pismo štiti od greha?

II Komunikacija sa Nebom

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: Efescima 6,18; Marko 11,24; Luka 11,1-13)

Engleski klerik Samjuel Čedvik izjavio je sledeće: „Briga sotone je da hrišćane drži dalje od molitve. On se ne plaši proučavanja bez molitve, rada bez molitve i religije u kojoj nije zastupljena molitva. On se podsmeva našim nevoljama, ismeva našu mudrost, ali drhti kada se molimo.“ Retko kada je važnost molitve bila rečitije izrečena. Isus, jedino savršeno ljudsko biće u istoriji, odlazio je rano u judejska brda da bi se osamio i molio. Ako je savršenom Božjem Sinu bio potreban neprestan razgovor sa Bogom da bi istrajao u toku dana, kako je moguće da mi nesavršeni, grešni smrtnici ne smatramo molitvu toliko važnom? Ako je molitva otvaranje svog srca Prijatelju, zašto bismo zanemarivali takvu uzvišenu prednost – naročito uzimajući u obzir ko je taj Prijatelj?

Isusov brat Jakov je izjavio: „I molitva vjere pomoći će bolesniku, i podignuće ga Gospod; i ako je grijehe učinio, oprostiće mu se. Ispovijedajte, dakle, jedan drugome grijehe, i molite se Bogu jedan za drugoga, da ozdravljate; jer neprestana molitva pravednoga mnogo može pomoći.“ (Jakov 5,15.16) O, kad bismo mogli čeznuti za molitvom isto tako ozbiljno kao što pluća čeznu za vazduhom!

Razmislite o ovome:

Kako se vojska može boriti u bici bez dobre komunikacije? Koliko uspešni očekujemo da ćemo biti u bici sa sotonom bez dobre komunikacije sa naši Zapovednikom?

III Mudrost odgore

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. O carevima 3,9-14; Priče 8,11; 24,13.14; 1. Korinćanima 3,19)

Mudrost je više od obaveštenja i pukog znanja. Ona obuhvata sposobnost da donosimo razumne odluke i sudove utemeljene na znanju i iskustvu. Uključuje bogato znanje stečeno tokom vremena primenjeno i isprobano u različitim prilikama i vremenskim razdobljima. Često ukazuje na društveni okvir, kao kada je Solomun tražio od Boga mudrost da uspešno vodi Izrailj. Ko bi mogao biti u boljem položaju da stekne mudrost od hrišćanina koji ima neposredan pristup Starcu (Danilo 7,9), koji od večnosti ima beskrajno znanje i iskustvo?

Razmislite o ovome:

Kako nas Sveti Duh može voditi u primenjivanju božanske mudrosti?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu važna je za naš razvoj kao vernika, ali ako ništa drugo ne postignemo osim zanimljivog razgovora, veoma ćemo pogrešiti. Da bi bili uspešni u svom duhovnom rastu, članovi razreda moraju naći praktične načine da usvoje naviku da se mole i proučavaju Bibliju.

Za primenu:

1. Kako mogu biti postojaniji u proučavanju Biblije?
2. Kako mogu provesti više vremena u molitvi, a da mi pri tom ne postane nezanimljivo i dosadno?
3. Koje praktične korake mogu da preduzmem koji će mi pomoći da negujem mudrost?
4. Kako druženje sa vernicima sličnih shvatanja povoljno utiče na moju naviku proučavanja Biblije i molitveni život?
5. Kako mi proučavanje o crkvenoj istoriji može pomoći da razvijem veću mudrost?

6. Kakav uticaj duže vreme provedeno sa Bogom može izvršiti na moj duhovni rast?
7. Kako primenjivanje biblijskih načela u službi pojačava moje iskustvo duhovnog obnavljanja?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Podstaknite aktivnosti koje će u svakodnevni život članova razreda učvrstiti naviku molitve i proučavanja Biblije.

Aktivnosti:

1. Zamolite prijatelje da vas slikaju dok se molite, proučavate Bibliju ili pokazujete svoju veru u hrišćanskoj službi. Odaberite najbolje slike i postavite ih na mesto na kome ćete ih često videti da biste se ohrabрили da istrajete u tome.
2. Odredite posebno mesto u svom domu, radnom mestu ili nekom drugom ličnom prostoru za proučavanje Biblije i molitvu. Koristite to mesto samo u tu svrhu.
3. Dok proučavate Bibliju, sastavite listu ideja za hrišćansku službu. Neka ta lista bude povezana sa istraživanjem Biblije, a ne samo potrebama koje uočavate u svojoj zajednici.
4. Započnite da vodite molitveni dnevnik koji će obuhvatati i zaključke vaših razgovora sa Bogom i datume kada ste ih zapisali. Ostavite prostora i za kasnije beleške o Božjim odgovorima na molitve.

5. biblijska doktrina **Pristavi posle Edemskog vrta**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Solunjanima 2,4.

Učenici će:

Saznati: Prepoznaće biblijski koncept pristavske službe u okviru Starog i Novog zaveta.

Osetiti: Osetiće lični poziv na pristavsku službu u okviru svojih životnih prilika.

Činiti: Napraviće plan koji će služiti kao vodič za njihovo lično učešće u pristavskoj službi.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Definicija pristavske službe

A. Kakva je bila uloga pristava u Starom zavetu u poređenju sa Novim zavetom?

B. Šta je pristavima biblijskog vremena bilo povereno?

C. Kakva je naša odgovornost kao pristava?

Osetiti: Sveopšti poziv

A. Kako verno možemo ispuniti poziv u savremenom svetu u kome živimo?

B. Kako možemo doživeti žar prema misiji poput pristava spomenutih u Bibliji?

Činiti: Obrasci pristavske službe

A. Koje elemente biblijskog obrasca pristavske službe moramo uvrstiti u okvir savremene pristavske službe?

B. Koja ključna područja života moraju biti uključena u naše lične planove u vezi sa pristavskom službom?

C. Kako svojoj porodici i prijateljima možemo objasniti svoje odluke u vezi sa pristavskom službom, naročito ako se ne slažu sa nama?

Zaključak: Osnovni elementi biblijske pristavske službe utisnuti su u živote vernih ljudi čije su životne priče zabeležene u Pismu. Baklja pristavske službe prenošena je iz naraštaja u naraštaj. Sada je naš red da živimo kao verni pristavi, prenoseći baklju na budući naraštaj.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Solunjanima 2,4.

Ključno načelo duhovnog rasta: Verni pristavi su odlučni da u svom srcu ostvare najbolje interese svog Nadglednika, Boga.

Samo za učitelje: Lekcija za ovu sedmicu usredsređena je na biblijsko značenje pristavske službe, istražujući primere iz Starog i Novog zaveta. Načela Svetog pisma obrazuju temelj pristavske službe. Savremeni pristavi nestoje da primerom pokažu te vrednosti u savremenom okviru i da budućim naraštajima prenesu oduševljenje svojim Učiteljem.

Uvodni razgovor:

Reč pristav nije česta u savremenom govoru. Društveni okvir koji je uticao na nastajanje uloge pristava nije uobičajen u savremenom svetu, u kome vlada sociološka, komunistička i demokratsko-preduzetnička ekonomija. Pročitajte sledeći spisak reči i pitajte članove razreda šta misle koji od ovih savremenih termina najbliže odgovara staroj ulozi pristava. Neka objasne i obrazlože svoj odgovor.

Lista reči koje određuju staru ulogu pristava

vlasnik	preduzetnik
predsednik	radnik
rob	glavni izvršni direktor
upravnik	sluga
rukovalac postrojenjima	nadglednik
nadzornik	šef proizvodnje
čuvar	potpredsednik
nadničar	radnik na farmi
osoblje	profesionalac
računovođa	glavni finansijski službenik

Dodajte još neke termine koji označavaju vodeće uloge i koje se bolje uklapaju u vaš ekonomski kontekst, a izbrišite iz prethodne liste one koje tu ne pripadaju. Zapišite najbolje ideje proistekle iz razgovora u razredu. Uporedite ih sa biblijskim činjenicama koje smo istraživali u toku proučavanja ove lekcije. Ako je moguće, zapišite ideje na mestu na kome ih svi članovi razreda mogu videti.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu bavi se razvojem biblijskog shvatanja reči *pristav*. Ova definicija očigledno predstavlja osnovu za usvajanje ispravnog shvatanja izraza *pristavska služba*. U nastojanju da definišemo *pristavsku službu*, naše proučavanje se zasniva na pojedinostima iz Starog i Novog zaveta o aktivnostima i odgovornostima pristava.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Život pristava

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. Mojsijeva 2,15; 24,34-38; 39,4; 43,19; Isaija 22,14-18; Luka 12,35-48; 1. Korinćanima 4,1.2; Titu 1,7; 1. Petrova 4,10)

Profesor N. Avigad utvrdio je da je grobnica na padinama Maslinske gore grobnica spomenuta u Isaijinom izveštaju o Somni (Isaija 22,14-18). Natpis sa grobnice, koji je odnet u Britanski muzej, preveden je na sledeći način: „Ovde je pogreben Somna, koji je postavljen nad domom.“

Opisni izraz „koji je postavljen nad domom“ predstavlja starozavetni prikaz pristava. Različiti prevodi drugačijim rečima opisuju Somnu, od kojih svaka ukazuje na drugu pojedinost u vezi sa njegovim odgovornostima. Nekoliko kasnijih prevoda na engleskom jeziku koriste reč „pristav“, dok su drugi još noviji prevodi kreativniji – „službenik“, „upravnik“, „dvorski upravitelj“, „rukovodilac“, „sluga“, čak i „premijer“. U starijim prevodima koristi se reč „rizničar“. Mnogi prevodi koriste izraze „zadužen za“ ili „vodi računa o“.

Čini se da su pristavi smatrani članovima domaćinstva i da su živeli sa svojim gospodarima. Bili su zapravo sluge, ali ne u fizičkom smislu, kao na primer robovi. Oni su upravljali imovinom, verovatno su imali sluge koje su radile pod njihovom upravom, upravljali su domaćinstvom, poveravane su im odgovornosti u vezi sa finansijama i čak su smatrani državnim „zvaničnicima“.

U novozavetno vreme dve grčke reči prevedene su kao pristav. Češće se koristi reč *oikonomos*, koja se javlja deset puta, dok se reč *epitropos* javlja tri puta. *Oikonomos* je spoj dve grčke reči – *oikos*, uobičajene reči za dom, i *nemō*, koja znači „upravljati“ ili „dovesti u red“. Prema tome, pristav je osoba odgovorna za uspostavljanje reda u domu. Druga reč, *epitropos*, koristila se za pristave u *oikonomos* smislu, ali se, takođe, mogla odnositi i na državne zvaničnike ili dečje staratelje. U Galatima poslanici 4,2. *epitropos* i *oikonomos* javljaju se u istom stihu. Čini se da se jedinstveni doprinos Novog zaveta ogleda u tome što ovaj izraz primenjuje metaforički na duhovna pitanja, kao i u doslovnom smislu. O ovoj metaforičkoj upotrebi detaljnije ćemo proučavati u sledećem odeljku.

Razmislite o ovome:

Kako činjenica da su pristavima poverene velike odgovornosti, a da su pri tom i dalje smatrani slugama, uzdiže naš koncept hrišćanske službe?

II Upravljanje duhovnom istinom

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. Korinćanima 4,1.2; Titu 1,7; 1. Petrova 4,10; Kološanima 2,2.3; 1. Timotiju 3,16)

Iako se u Novom zavetu reč pristav koristi u doslovnom smislu, kao i u Starom zavetu, u njemu je upotreba ove reči proširena i koristi se u smislu upravljanja duhovnim istinama, ili, kako Pavle kaže, tajnama Božjim. Tekst u 1. Korinćanima iz ovog odeljka primenjuje ovu reč na vesnike Jevanđelja. U Pavlovoj poslanici upućenoj Titu primenjuje se na crkvene vođe, naročito na starešine i nadglednike. Petar je primenjuje na sve vernike. Razmislite o riziku koji Bog preuzima: mi držimo večne riznice Njegovih duhovnih bogatstava u ograničenim glinenim sudovima – odnosno, svom propadljivom telu.

Razmotrite odgovornost koju ovakav duhovni dar povlači za sobom. Iako su Pavlove reči opomene da budemo verni pristavi Božjeg jevanđelja važne, njegov život je taj koji mnogo govori. Uprkos nezamislivim nevoljama, njegova namera je bila da verno ukazuje na jevanđelje u sve širim krugovima. On preporučava svoje iskustvo:

„Više sam se trudio, više sam boja podnio, više puta sam bio u tamnici, mnogo puta sam dolazio do straha smrtnoga. Od Jevreja primio sam pet puta četrdeset manje jedan udarac. Triput sam bio šiban, jednom su kamenje bacali na me, tri puta se lađa sa mnom razbijala, noć i dan proveo sam na dubini morskoj. Mnogo puta sam putovao, bio sam u strahu na vodama, u strahu od hajduka, u strahu od rodbine, u strahu od neznabožaca, u strahu u gradovima, u strahu u pustinji, u strahu na moru, u strahu među lažnom braćom. U trudu i poslu, u mnogom nespavanju, u gladovanju i žeđi, u mnogom pošćenju, u zimi i golotinji. Osim što je spolja, navaljivanje ljudi svaki dan, i briga za sve crkve. Ko oslabi, i ja da ne oslabim? Ko se sablazni, i ja da se ne raspalim?“ (2. Korinćanima 11,23-29)

Pavle je prihvatio odgovornost za širenje jevanđelja i učinio je sve što je u njegovoj moći da misija bude izvršena.

Razmislite o ovome:

Imajući na umu Pavlovo nasleđstvo duhovne pristavske službe i nasleđstvo mnogih drugih u toku istorije, kakvo nasleđstvo ćemo mi ostaviti kada umremo?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Bog nam je ukazao neuporedivo poverenje. Sudbina izgubljenih duša visi o koncu. Svaka odluka koju donesemo ili unapređuje Božju misiju ili usporava. Ko je osposobljen za to? Hristos je mogao da poveri svoje blago anđelima. Mogao je da pozove bezgrešna bića iz drugih svetova. Mogao je da uništi ljudski rod i započne sve ispočetka. Umesto toga, On je žrtvovao svoj život i uzda se da ćemo biti verni pristavi Njegove blagodati u palom svetu.

Za razmišljanje/primenu:

1. Kako savremeni hrišćani mogu doživeti žar koju su Pavle i Hristovi učenici imali za širenje duhovne istine u našem svetu?
2. Koje su prepoznatljive osobine vernih pristava u savremenom društvu?
3. Koje praktične korake moramo preduzeti da bismo pokazali da su Hristovi interesi najvažniji, a da se naši nalaze na drugom mestu?
4. Koja obećanja Svetog Duha treba da nas ohrabre u vezi sa našom hrišćanskom pristavskom službom?
5. Pavle kaže da nismo svoji zato što smo kupljeni po određenoj ceni. Kako razmišljanje o toj činjenici može da nadahne našu hrišćansku pristavsku službu?
6. Kako možemo proširiti svoj uticaj kao verni pristavi da bi se drugi ugledali na naš primer?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Mi smo svakako pristavi Božjih darova, ali što je još važnije, mi smo pristavi Njegove blagodati. Te dve uloge se nadopunjuju. Fizički i duhovni izvori koje nam je Bog poverio mogu biti uspešno upotrebljeni u Božjoj misiji od strane onih koji žele da budu verni pristavi jevanđelja.

Aktivnosti:

1. Pripremite kratak pregled današnje teme i iznesite je pred omladinskom grupom. Obuhvatite iskustva o svom ličnom putu vere. Iskreno pričajte o trenucima kada ste svoje interese stavili iznad interesa svog Nadglednika. Spomenite iskustva o tome kako vas je Bog blagoslovio u materijalnom i duhovnom smislu kada ste Božje interese stavili na prvo mesto.
2. Analizirajte potrebe svoje zajednice i izaberite jednu oblast u kojoj možete nešto učiniti, s obzirom na jedinstvene darove i talente koje vam je Bog poverio.

6. biblijska doktrina **Odlike pristava**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Korinćanima 4,1.2.

Učenici će:

Saznati: Prepoznaće osobine hrišćanskog pristava.

Osetiti: Shvatiće važnost uključivanja ovih osobina u svoj lični život.

Činiti: Odlučiće da preduzmu konkretne korake kako bi uneli ove odlike u svoj svakodnevni život.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Prepoznati odlike pristava

A. Šta je srž vernosti i odanosti?

B. Šta je suština integriteta?

C. Zašto su poslušnost i pouzdanost važni?

Osetiti: Iskusiti život pravog pristava

A. Kako možemo negovati pravu pristavsku službu, prvo u svom životu, a zatim i u crkvi?

B. Kako možemo podsticati sazrevanje mladih hrišćana koji iskreno žele da budu Božji pristavi?

Činiti: Stvaranje atmosfere pristavske službe

A. Kako pristavsku službu možemo učiniti privlačnom i zanimljivom onima koji je nikada nisu doživeli?

B. Kako na jasan i ne previše složen način možemo objasniti načela pristavske službe?

C. Kako možemo prikazati duhovne prednosti prave pristavske službe?

Zaključak: Kao što meta pruža cilj strelcima, tako naša lekcija ukazuje na ciljeve svima koji traže put posvećene pristavske službe. Odlike prave pristavske službe, kada postanu deo života, stvaraju osnovu za svrhu, uspeh, smisao i osećanje pripadanja.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Korinćanima 4,1.2.

Ključno načelo duhovnog rasta: Bog zahteva našu vernost. Bez nje nijedno ljudsko biće ne može da postigne trajan mir ili da uživa u duhovnim dostignućima.

Samo za učitelje: Svaka sportska aktivnost obuhvata određenu veštinu koja mora biti savladana da bi se postigao uspeh. Sve veća postignuća se ostvaruju vežbanjem tih veština, sve dok se njima potpuno ne ovlada. Neke sposobnosti dolaze prirodnije od drugih, a samo sa velikim poteškoćama ovladamo onima koje nisu urođene; ali uz stalno ulaganje napora čak i ovi naučeni oblici ponašanja mogu postati skoro refleksni.

Kada su počeli da igraju košarku, Denovi desnoruki sinovi odlučili su da vežbaju da koriste levu ruku isto tako vešto kao i desnu. Ne samo da su vodili loptu levom rukom, nego su i jeli, pisali i pokušali da

se služe levom rukom isto kao i desnom. Rad levom rukom postajao je prirodni sa svakim sledećim uložnim naporom. Na isti način može nam se činiti da su nam osobine pravog pristava nedostižne i da nam je teško da ih postignemo, ali uz marljiv trud mogu postati uobičajene za nas poput disanja.

Uvodni razgovor:

Izaberite zanimanje ili poziv koji je poznat članovima razreda. Zamolite razred da navede osobine koje po njihovom mišljenju osoba treba da poseduje da bi ostvarila uspeh u tom poslu. Zatim ih zamolite da opišu zašto misle da su te osobine neophodne ili korisne. Razgovarajte o tome šta bi se dogodilo ukoliko bi ove osnovne osobine nedostajale.

Sada je na redu duhovna primena: ne ograničavajući sebe listom naglašenom u lekciji, zamolite članove razreda da navedu suštinske osobine hrišćanskog pristava. Zašto su te osobine neophodne i kako one doprinose izvršenju pristavske službe? Ako pristav ne poseduje te osobine, u kom pogledu je uloga pristava ugrožena?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: U lekciji za ovu sedmicu izdvojene su određene ključne osobine hrišćanskog pristava. I druge osobine možemo dodati, ali ova lista pruža nam priliku da se usredsredimo na suštinske zahteve uspešne pristavske službe. Radi organizacije, u sledećem komentaru primenjena je sledeća podela: 1) vernost i odanost, 2) integritet (čista savest), i 3) poslušnost i pouzdanost.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Vernost i odanost

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. Korinćanima 4,1.2; Jevrejima 11,8-12.17-19; Otkrivenje 2,10; Matej 6,24; 1. Dnevnika 28,9)

Pavle piše: „A od pristava se ne traži više ništa, nego da se ko vjeran nađe. A ja malo marim što me sudite vi ili čovječij dan; a ni sam sebe ne sudim.“ (1. Korinćanima 4,2.3) Kada se mere vernost i odanost, jedino mišljenje koje se računa je Božje. Grešna ljudska bića, koja čeznu za odobravanjem i prihvatanjem, često gube iz vida ovu činjenicu i pokušavaju da udovolje crkvi, svojim prijateljima, kolegama, drugovima iz razreda ili vršnjacima.

Vernost, prema Pavlu, nema ništa sa opšteprihvaćenošću. Ona predstavlja posvećenu odanost dužnostima koje je Bog odredio – ništa više, ništa manje, ništa drugo. Činjenica da ne možemo biti verni i mnoštvu i Bogu tačna je kao i činjenica da ne možemo služiti i Bogu i mamoni. Ako nam ovozemaljski sud odvraća pažnju, sigurno ćemo pogrešno protumačiti Božja uputstva. Lako možemo zadovoljiti ovozemaljski sud, a da pri tom ne uspemo da ispunimo Božja merila. Božje merilo zahteva posvećenost. David je savetovao Solomuna: „A ti, Solomune sine, znaj Boga oca svojega, i služi Mu cijelim srcem i dušom dragovoljom; jer sva srca ispituje Gospod i svaku pomisao zna.“ (1. Dnevnika 28,9)

Ovakav stav posvećenosti nedostajao je Ananiji i Sappiri. Često zaboravljamo da su Božje delo zaista nosili u srcu – verovatno bolje nego milioni hrišćana danas koji uopšte ne razmišljaju o podržavanju Božje misije na bilo koji način. Oni su davali znatne priloge za delo, ali nisu dali sve što su obećali. Njihova odanost bila je podeljena. Nisu bili posvećeni. „Bog dobija veliki deo, ali moramo misliti i o sebi“, čini se da su razmišljali. Podeljena odanost je neprihvatljiva Bogu. Bogati mladić iz 19. poglavlja

Jevanđelja po Mateju shvatio je ovu istinu na težak način. Voljan um i odano srce bezuslovno predano Bogu su ono što Hristos traži.

Razmislite o ovome: U svetlu tragičnog izveštaja o Ananiji i Sapphiri i bogatom mladiću, kako treba da se zaštitimo da bismo bili sigurni da naša odanost nije podeljena?

II Integritet

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: Jevrejima 9,14; 10,19-22; 1. Timotiju 4,1.2; Rimljanima 2,14.15; Psalam 40,7.8)

Čista savest je neizbežna posledica jedne pojedinosti: integriteta. Integritet predstavlja celovitost i ispravnost. Može da se odnosi na nepodeljenu odanost ili neiskvareno stanje. Bez integriteta potpuno je nemoguće imati čistu savest. Grčka reč iz koje izvodimo englesku reč *savest* jeste *syneidēsis*, spoj reči *syn*, koja znači „sa“ i *oida*, koja ima značenje „znati“. Kadgod je naše ja koje prikazujemo svetu drugačije od toga kakvi smo zaista, kriza integriteta čini nas prijemčivima za psihoze i druge oblike mentalnih poremećaja, stvarajući čak i fizičke simptome. Srećna je ona osoba koja je istinita i iskrena pred Bogom.

Razmislite o ovome:

Kako otvorenost prema kritici pomaže da potvrdimo svoj integritet?

III Poslušnost i pouzdanost

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. Jovanova 5,2; Rimljanima 1,5; 10,16.17; Luka 16,10-12; 1. Dnevnika 9,26.27)

Poslušnost je možda najčistiji dokaz poverenja.

Poslušnost, ili činjenje onoga što neko drugi kaže da činimo, temelji se na odnosu poverenja sa osobom koja je prihvaćena kao autoritet.

Naravno, pored poverenja postoji još jedan razlog za poslušnost. Ona može biti podstaknuta strahom. Ako je osoba uhvaćena od strane terorista, ona će verovatno slušati teroriste iz straha. Ovaj oblik prisilne poslušnosti, međutim, nije vrsta poslušnosti koja podržava trajan odnos između gospodara i pristava. Poverenje o kom govorimo je posledica sve jačeg odnosa koji se vremenom gradi. Bog koji svakodnevno ispunjava naše potrebe, dublje proučavanje cene našeg otkupljenja, svaka uslišena molitva i svaki dodatni trenutak proveden u razmišljanju o čudima stvaranja, gradi i jača taj odnos.

Sagledavanje potpunije slike Božjeg karaktera i ličnosti olakšava nam da Mu verujemo i samim tim budemo Mu poslušni. Međutim, odnosi nisu jednosmerna ulica. Posvećeni pristavi prvo uče kako da steknu poverenje u Boga, ali neizbežno dovode svoj život u red tako da se Bog može pouzdati u njih. Ova posvećenost predstavlja pouzdanost. I ona se gradi vremenom. Bog nas prvo isprobava sitnicama, ali kako odnos raste, On nam poverava veće odgovornosti.

Razmislite o ovome:

Kako su poverenje i pouzdanost međusobno povezani?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Obavezna odlika pristava je održavanje zajednice sa Gospodarom. Možda neće biti savršena, ali mora postojati u izvesnoj meri. Ako osobine spomenute u ovoj lekciji uključimo u svoj život, možemo uživati najveći mir i najpotpunije zadovoljstvo koje život može da pruži.

Za razmišljanje/primenu:

1. Kakve navike bismo mogli usvojiti koje nam mogu pomoći da imamo više poverenja u Boga?
2. Kakve promene treba da izvršimo da bi Bog mogao više da nam veruje?
3. Kakve planove crkva može da napravi da bi negovala i podstakla što smo prethodno naveli?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Rečeno nam je da ne treba ničeg da se plašimo osim da zaboravimo kako nas je Bog vodio i poučavao u prošlosti. Pošto smo utvrdili da poslušnost zavisi od poverenja, a poverenje od uzajamnog odnosa, na kraju pouke u razredu treba da se podsetimo odnosa između poverenja i poslušnosti, usredsređujući se na to kako nas je Bog vodio u ličnom životu.

Poslednja aktivnost: Neka učenici u razredu podele svoja lična svedočanstva o Božjem vođstvu i poukama, naglašavajući kako je sve to uticalo na izgradnju poverenja. Zamolite članove razreda da ispričaju kako je to podstaklo njihovu poslušnost.

7. biblijska doktrina **Biti pošten prema Bogu**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 3. Mojsijeva 27,30.

Učenici će:

Saznati: Verovaće da poštenje prema Bogu donosi snažno osećanje ličnog integriteta i razvija život ispunjen verom.

Osetiti: Doživeće emocionalnu slobodu koju donosi poštenje i iskustva koja nudi oslanjanje na Boga.

Činiti: Odlučiće da daju desetak iz svih prethodno navedenih razloga.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Imati veru da budemo poštteni u svemu

- A. Zašto je važno biti pošten čak i u malim životnim stvarima?
- B. Kako je poštenje povezano sa životom izgrađenim na poverenju (veri)?
- C. Kako je davanje desetka povezano sa pojmovima poštenja i poverenja (vere)?

Osetiti: Sloboda putem poštenja i poverenja

- A. Kako nam poštenje donosi iskustvo čiste savesti?
- B. Kako davanje desetka neguje atmosferu vere u Boga i oslanjanje na Njega?

Činiti: Davanje desetka usavršava

- A. Koje su duhovne i praktične nagrade poštenog vraćanja desetka?
- B. Zašto vernici treba da se odupru iskušenju da vraćaju desetak samo kada im „odgovora“?
- C. Kako je davanje desetka povezano sa probuđenjem i reformacijom?

Zaključak: Stara praksa poštenog vraćanja desetka potiče iz vremena patrijaraha i Isus ju je lično potvrdio. Ona nudi savremenom čoveku prednost da u svom životu saraduje sa Bogom.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 3. Mojsijeva 27,30.

Ključno načelo duhovnog rasta: Poštenje prema Bogu iskazano u vidu davanja desetka ukazuje na poverenje koje imamo u Njega i nudi vernicima neograničene prilike za izgradnju sve jače zajednice sa Bogom.

Samo za učitelje: Iskoristite sledeći biblijski izveštaj da pokažete kako Bog blagosilja svoju decu jer verno vraćaju desetak, čak i u najtežim okolnostima.

Vremena su bila teška. Ona je potrošila sva svoja sredstva. Kao i u slučaju drugih udovica tog vremena, život je u najboljem slučaju bio neizvestan. Suša je opustošila zemlju tako da su i žene čiji su muževi izdržavali njih i njihove porodice sastavljanje kraj s krajem smatrale skoro nedostižnim izazovom.

Njene police bile su doslovno prazne, i ostalo joj je tek toliko da pripremi poslednji obrok za svog sina i sebe. Budućnost je zaista bila turobna.

Tada prorok Ilija stupa na scenu. Zamolio je udovicu za uslugu – za čašu vode – ali ono što čini sledeće izgleda veoma okrutno. „A Ilija joj reče: Ne boj se, idi, zgotovi kako si rekla; ali umijesi prvo meni jedan kolačić od toga, i donesi mi, pa poslije gotovi sebi i sinu svojem.“ (1. O carevima 17,13) Međutim, zahtev je bio praćen obećanjem: „Jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev: Brašno se iz zdjele neće potrošiti niti će ulja u krčagu nestati, dokle ne pusti Gospod dažda na zemlju.“ (1. O carevima 17,14) Udovica iz Sarepte deovala je u skladu sa svojom verom i učinila kako joj je Ilija naložio. Bog je zauzvrat nagradio njenu veru, ispunivši obećanje da će se postarati za nju i njenog sina. Isus je rekao: „Nego išтите najprije carstva Božijega.“ (Matej 6,33) Lekcija za ovu sedmicu nas isto tako poziva da najpre tražimo Božje carstvo pošteno vraćajući desetak; ali i povezuje taj poziv sa božanskim obećanjem koji izgrađuje našu veru.

Uvodni razgovor: Zamolite jednog ili dva člana razreda da ispričaju savremeno iskustvo o izgradnji vere, o ljudima koji su mislili da nisu u mogućnosti da pošteno vrate desetak, ali koji su to učinili verom i bili nagrađeni zahvaljujući Božjoj vernosti.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Božja vernost nikada nije naizvesna, ali se uvek sumnja u nju. Da li je ovo oksimoron?

Moramo reći, za one koji su izabrali život vere, da je Božja vernost odolela ispitu vremena. Iz naraštaja u naraštaj Božji posvećeni sledbenici uviđali su da je Bog veran. Za njih Božja vernost nikada nije neizvesna. Čak i usred nezamislive nesreće, Jov je uzviknuo: „Gle, da me i ubije, opet ću se uzdati u Nj.“ (O Jovu 13,15)

Međutim, u Boga se uvek sumnja, jer u svakom narednom naraštaju On mora Sebe ponovo da dokazuje. Bog je spreman na to. Čini se da je On čak ispunjen zadovoljstvom zbog toga, jer Malahija piše: „Okušajte me u tom“, kaže svemogući Bog, „hoću li vam otvoriti ustave nebeske i izliti blagoslov na vas da vam bude dosta.“ (Malahija 3,10) Psalmista govori: „Ispitajte i vidite kako je dobar Gospod; blago čovjeku koji se uzda u Nj.“ (Psalam 34,8) Bog se raduje da svakom naraštaju pokaže svoju pouzdanost. On poziva svaki naraštaj da uzvratu poštenim davanjem desetka.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Pitanje poštenja

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 3. Mojsijeva 27,30; Malahija 3,8-12; Luka 16,10; Jevrejima 7,2-10)

Pismo kaže da je desetak „svetinja Gospodu“ (3. Mojsijeva 27,30) Pojam svetosti ukorenjen je u jevrejskoj reči *kadosh*, koja znači „odvojiti“. Drugim rečima, određene stvari su izdvojene ili odvojene iz svakodnevnog uobičajene upotrebe za posebne ili svete ciljeve. Taj deo prihoda koji nazivamo desetak uopšte ne pripada verniku. Božanskim određenjem, tih 10 procenata je Božje od samog početka. Mi ga ne činimo svetim time što ga dajemo. On je svet – odvojen u Božje svrhe – bilo da ga mi vratimo ili ne.

Pretpostavimo da prolaznik na ulici pronade koverat u kome se nalazi 2000 funti. Iz obične pristoynosti bismo rekli da koverat pripada nekom drugom i da novac treba vratiti pravom vlasniku. To je

jednostavno pitanje poštenja. Ne bismo tvrdili da je pronalazač išta *dao* vlasniku, jer koverat od samog početka nije pripadao njemu. Što se tiče desetka, mi ništa ne dajemo Bogu, jer Njemu to već s pravom pripada. Mi mu zapravo vraćamo ono što pripada Njemu, što je pitanje integriteta.

Malahija izjavljuje: „Eda li će čovjek zakidati Boga? A vi Mene zakidate, i govorite: U čemu Te zakidamo? U desetku i prinosu.“ (Malahija 3,8) Kada zadržimo za sebe ono što pripada Bogu, mi zakidamo Boga. Međutim, mi, takođe, uskraćujemo sebi najmanje dve pojedinosti: 1) priliku da gradimo veru koja nastaje kada imamo poverenja da će Bog blagosloviti preostalih 90 procenata i 2) priliku za ulaganje u ono što je nebesko. Isus je rekao: „Ne sabirajte sebi blaga na zemlji, gdje moljac i rđa kviri, i gdje lupeži potkopavaju i kradu. Nego sabirajte sebi blago na Nebu, gdje ni moljac ni rđa ne kviri, i gdje lupeži ne potkopavaju i ne kradu. Jer gdje je vaše blago, ondje će biti i srce vaše.“ (Matej 6,19-21)

Razmislite o ovome:

Šta prema Malahijinim rečima znači zakidati Boga? U kojim još oblastima hrišćani zakidaju Boga u onome što je s pravom Njegovo?

II Pitanje vere

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. Mojsijeva 22,1-12; 28,14-22; Luka 11,42; Jevrejima 12,2)

Reč koja se u Novom zavetu obično prevodi kao „vera“, *pistis*, ponekad se posmatra sa gledišta vernosti ili sa tačke verovanja. Glagolski oblik, *pisteuein*, obično se prevodi kao „verovati“. U praktičnom smislu, i verovanje (vera) i vernost uključeni su u odnos Boga i čoveka. Ponekad se „verovanje“ shvata kao slaganje sa određenim iskazom, dok se „vera“ shvata kao slaganje sa određenim iskazom *ujedinjeno sa poverenjem*.

Sledeća priča ilustruje razliku između verovanja i vere. Poznati hodač po užetu razapeo je uže iznad Nijagarinih vodopada. Veliko mnoštvo okupilo se da posmatra ovaj nečuveni poduhvat. Ovaj smeo čovek upitao je prisutne koliko njih veruje da može preći preko užeta bez pada. Mnogi su podigli ruku. To je bilo verovanje kao *slaganje sa određenim iskazom*. Zatim je upitao ko je spreman da ga on ponese preko užeta. U pitanju je bila vera *kao slaganje ujedinjeno sa poverenjem*. Ovaj drugi primer poverenja je jedino što se nas tiče, jer samo slaganje ne obuhvata otkupljenje. Pismo kaže da čak i đavoli veruju i drhte (Jakov 2,19). Tako vera, kao verovanje u Boga, i vernost, kao demonstracija tog verovanja, mogu da se posmatraju kao dve strane istog novčića.

Kao što je ranije rečeno, odnosi su dvosmerna ulica. Možemo li se uzdati u Boga? Može li se Bog pouzdati u nas? Kad je reč o desetku Bog otpočinje odnos sa nama „ulazeći u rizik“. On obezbeđuje 100 procenata, pitajući se da li nam može verovati da ćemo vratiti deseti deo (desetak). Vraćajući desetak pokazujemo poverenje da možemo živeti isto ili bolje sa 90 procenata uz Božju brigu nego sa 100 procenata boreći se sami.

Razmislite o ovome:

Šta nas vera pokazana prilikom davanja desetka uči o veri uključenoj u spasenje?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: U kojoj meri se krst nalazi u vašem novčaniku? Hrišćani tvrde da se spasenje stiče samo verom. Vernici kažu da naši naponi ne mogu ni najmanje doprineti spasenju. Moramo se jedino uzdati u Boga. To je poruka krsta. Međutim, kada je reč o finansijama, čini se da se poruka menja. Ona

glasi: „Bog brine o onima koji se brinu o sebi.“ Mnogi se ponašaju tako kao da se u određenoj meri uzdaju u Boga, ali da više veruju svojim novčanicima.

Za razmišljanje/primenu

1. Kako je naša navika u davanju desetka povezana sa stvarnim iskustvom spasenja?
2. Kako vernici mogu biti sigurni da su njihovi izrazi vere udruženi sa delima podnošenja žrtve?
3. Kako pošteno vraćanje desetka zapravo može da podstakne duhovni napredak?
4. Kako pošteno vraćanje desetka zapravo može uticati na nevernike da istražuju izveštaj o Isusu?
5. Kako je davanje desetka povezano sa Hristovim pozivom: „Ištite najprije carstva Božijega.“ (Matej 6,33)

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Davanje desetka je duhovna odluka koja obuhvata poštenje i veru. Tekst iz 11. poglavlja Jevrejima poslanice nam kaže da je nemoguće ugoditi Bogu bez vere. Takođe, bilo bi teško reći da je moguće ugoditi Bogu bez poštenja. Ohrabrite članove razreda da dožive oba.

Aktivnost:

Za one koji trenutno daju desetak: Davanje desetka može postati obična navika. Da li tražimo od Boga da umnoži naše blagoslove i da li zaista očekujemo od Njega da otvori ustave nebeske? Budite hrabri. Tražite od Boga nešto posebno što će proslaviti Njegovo ime.

Za one koji ne daju desetak: Pokušajte da dajete desetak. Beležite blagoslove koje primate i podelite to sa ostalima.

8. biblijska doktrina **Uticao desetka**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Korinćanima 9,13.14.

Učenici će:

Saznati: Uvideće da desetak ne samo da otvara Božju riznicu, već i čini Božju riznicu dostupnom svetu u vidu sredstava za širenje Njegove misije.

Osetiti: Osetiće odgovornost da učestvuju u davanju desetka koji predstavlja sredstvo za širenja Jevanđelja.

Činiti: Koristiće svoj uticao i lične napore da ohrabre druge da daju desetak.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Božju misiju podržava Božji narod

- A. Koja je svrha i glavna upotreba desetka?
- B. Kako treba širiti Božje blagoslove?
- C. Kakav odnos vlada između davanja desetka i spasenja verom?

Osetiti: Osećanje odgovornosti da ulažemo zajedno sa Bogom

- A. U čemu je razlika između osećanja odgovornosti prema desetku (kao sredstva za širenje Božjeg dela) i legalističkog (farisejskog) pristupa davanju desetka?
- B. Kako vernici mogu da neguju podsticaje velikodušnosti i tako se zaštite od sebičnosti?

Činiti: Usmeravanje Božjih blagoslova na Božje delo

- A. Kako vernici mogu ohrabriti druge vernike da daju desetak a da pri tom ne budu neprijatni?
- B. Kako iznošenje rezultata uloženi napore u propovedanje Jevanđelja ohrabruje one koji ne daju desetak da ga daju?
- C. Kako vernost Božjem pozivu povećava našu veru?

Zaključak: Shvatanje kakav uticao vrši davanje desetka pojačava našu odlučnost da budemo verni pristavi sredstava koje je Bog stavio pod našu upravu.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Korinćanima 9,13.14.

Ključno načelo duhovnog rasta: Podržavanje Božje misije donosi davaocu lične, duhovne i ovozemaljske blagoslove. Bog, takođe, izliva blagoslove na one na koje je misija usmerena.

Samo za učitelje: Elen Vajt u knjizi *Vaspitanje* dočarava prelepu sliku o deljenju. Koristeći ilustracije kretanja vode, ona naglašava dve pojedinosti koje odgovaraju našem proučavanju: 1) dok mali potoci udružuju snage i stvaraju veće vodene tokove na svom putu ka moru, oni zelenilom blagosiljaju mesta kroz koja prolaze; 2) iako mora, reke i veći vodeni tokovi privlače najveću pažnju, bili bi bezvredni bez malih potoka i rečica koji ih napajaju vodom.

Kako ovu sliku možemo primeniti na davanje desetka? Gde god se desetak koristi za širenje Božje misije, dolazi do rasta i napretka. Rast nije svuda isti. Iz Hristove priče o zemljištu primamo pouku da na ishod utiče to na kom mestu ćemo posejati seme. Ponekad je rast spor, ponekad brz, u zavisnosti od činioca. Ipak, bez vlage rast bi bio nemoguć. Neki tvrde da zadržavaju desetak zato što su nezadovoljni rezultatima; ali da li je ovaj razlog opravdan?

Suština druge ilustracije lepo oslikava prednosti saradnje. Kao što se potoci i rečice mešaju i snabdevaju vodom reke i okeane, tako i sjedinjavanje naših napora, ma koliko malih, dovešće do velikog napretka Božjeg carstva.

Uvodna aktivnost:

Nabavite nekoliko kalema konca različite boje i postavite ih tako da ih razred može videti. Razvucite konac između ruku i stavite pred članove razreda izazov da ga preseku „karate“ udarcem. Trebalo bi lako da se pokida. Sada pokušajte da prekinete dve niti. Zatim odmotajte konac i pokušajte da prekinete tri. Činite tako sve dok udružena snaga nekoliko niti ne odoli vašem udarcu. Postavite pitanje: „Da li je poslednji dodati konac jači od ostalih?“ (Odgovor: Ne) „Šta je onda razlog što se poslednja grupa niti nije prekinula?“ (Odgovor: Udružena snaga svih niti čini jedan snažan snop.)

Šta ova analogija ukazuje ljudima koji žele individualno da koriste „svoje“ desetke, nezavisno od crkve, za lične, mada vredne, projekte? Kakve su prednosti kada vernici udružuju svoje snage u jedan snažan snop – riznicu?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Da li ste se pitali kako je Isus mogao tako mnogo da putuje, redovno da propoveda, ne radeći izvan svoje službe, a da i dalje ima čime da se hrani? Luka odgovara na to pitanje. On spominje „neke žene koje bijahu iscijeljene od zlijev duhova i bolesti: Marija, koja se zvaše Magdalina, iz koje sedam đavola iziđe, i Jovana, žena Huze pristava Irodova, i Susana, i druge mnoge koje služahu Njemu imanjem svojim“ (Luka 8,2.3). Očigledno je, iz onoga što čitamo u Jevanđelju po Luki, da se nekoliko vernih sledbenika, uključujući i jednu istaknutu suprugu državnog zvaničnika, staralo o Isusovim potrebama. Istorijski izveštaji obuhvataju „mnoge druge“ koji nisu lično navedeni. Ovo mnoštvo „nepoznatih“ spremno je podržavalo Isusa i Njegove učenike. U stara vremena, Izrailjci su putem desetka izdržavali Levite i sveštenike. Savremeni vernici imaju prednost da slede ovu praksu podržavanja Božje misije na Zemlji koja je odolela vremenu.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Hristov nalog

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. Korinćanima 9,13.14; Marko 16,15; Matej 28,19.20; 2. Korinćanima 11,7-10; 1. Timotiju 5,17.18; Malahija 3,10)

Pavle kaže da Hristos „zapovjedi da oni koji Jevanđelje propovijedaju od Jevanđelja žive“ (1. Korinćanima 9,14). Reč „zapovjedi“ možda se najbolje može shvatiti u smislu „odrediti“. Grčka reč *diatassō* se različito prevodi kao „naložiti“, „zapovediti“, „narediti“ i „odrediti“. Reč „odrediti“ nosi značenje izbora. Ovakav vid podržavanja onih koji propovedaju Jevanđelje božanski je nalog. Svako ko predlaže druge mogućnosti opterećen je pronalaženjem drugačije biblijske podrške, jer ovakav način postupanja jasno ima Hristovo odobrenje, podršku i nalog.

Kada Pavle izgovara ovo isto načelo Timotiju (1. Timotiju 5,17.18), navodi tekstove iz oba zaveta (5. Mojsijeva 25,4; Matej 10,10; Luka 10,7), s tim što poslednji navod potiče od Hrista lično. Davanje desetka nije samo ljudski mehanizam za podržavanje evanđeoske službe, već i božanski sistem određen od strane Hrista za napredak carstva.

Razmislite o ovome:

Kako nas pravilno shvatanje ove „božanske odredbe“ čuva od iskušenja da lično izaberemo kako da koristimo svoj desetak?

II Neumanjeni blagoslovi

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: Malahija 3,8-12; 1. Petrova 3,8.9; Luka 6,38; Dela 20,35; Jeremija 17,7)

Da hrišćani verno pokazuju svoju spremnost da podrže rast carstva na način koji je Hristos odredio, kakva čuda bi se dogodila! Mogu li vernici iskreno da potvrde da su spremni za izlivanje nebeskih blagoslova?

Bog izliva svoje blagoslove na naše porodice u zemaljskom i duhovnom smislu. Međutim, Bog je osmislio da vernici postanu kanali blagoslova, a ne ustajali rezervoar. U prethodno spomenutoj knjizi *Vaspitanje* vešto je prikazano ovo načelo. Potočići hrane potoke, potoci reke, reke mora i, ako proširimo ovu misao, mora okeane, okeani oblake, oblaci stvaraju kišu, kiša snabdeva vodom potočiće. Sve što je Bog stvorio doprinosi nečem drugom i prima dobra sa drugog mesta.

Vernici su stvoreni da daju. Davanje stvara prostor za božansko izlivanje. Ljudi, puni sebe, ne nude prostor za ovo božansko izlivanje. Da li je čudno, onda, što su ljudi koji daju srećniji ljudi? Božji Duh obećava da će ispuniti te duhovne i zemaljske praznine. Moramo se uzdati u Njegovo obećanje i čekati da nas ispuni.

Razmislite o ovome:

Šta se događa sa Hristovim božanskim pozivom kada vernici pokušavaju da nagomilaju božanske blagoslove?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Bog poseduje sve. Zašto onda Bog želi naš novac?

Pogrešno pitanje.

Davanje desetka ne predstavlja prevashodno stavljanje novca u Božje džepove. Niti je jedina svrha desetka finansiranje propovedničkih plata. Biblijski učitelji, pastori i evanđeoski radnici izdržavaju se od desetka, ali prave pouke i prednosti doživljavaju oni koji daju desetak.

Božanska mudrost, Hristos lično, odredio je davanje desetka. Nagomilan novac postaje nekoristan, kvareći onoga koji ga gomila. Zbog Božje nenadmašne ljubavi prema svojoj deci, On ih izaziva da pokažu veru davanjem desetka, znajući da je, kada učestvuju u tome, njihova sposobnost za duhovni rast zapravo neograničena.

Za razmišljanje/primenu:

1. Verujemo da nikakvi ljudski naponi ne mogu uticati na naše spasenje i da u potpunosti zavisimo od Hrista u pogledu otkupljenja. Zašto smo, onda, u iskušenju da pomislimo da zadovoljavanje naših fizičkih potreba zavisi od ljudskih napora umesto od Hristovog staranja?
2. Rimljanima poslanica nas upozorava na zabludu da naša dobrota na određeni način obavezuje Boga da nas spase. Zašto smo ponekad skloni da razmišljamo da davanje desetka na određeni način obavezuje Boga da na nas izlije materijalna dobra? Zašto je ovakav način razmišljanja pogrešan i zašto proističe iz pogrešnog razumevanja Jevanđelja?
3. Pored poštenog vraćanja desetka, kako vernici mogu da podržavaju pastore, učitelje, evanđeoske radnike i druge koji su u prvim redovima Božje otkupiteljske misije?
4. Kako biste neku osobu ohrabрили da verno daje desetak ako je povređena od strane nesavesnog pastora ili učitelja čije grešno ponašanje je otkriveno?
5. Da ne bismo zaboravili Božje prethodne blagoslove, na koje praktične načine Božju vernost možemo čuvati u živom sećanju?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Verni davaoci desetka pružili su mnoge blagoslove svetu jer su odgovorili na Božji poziv da ulože sve svoje snage u delo stvaranja učenika. Hrišćanska adventistička crkva prerasla je iz male grupe vernika iz severoistočnog dela Sjedinjenih Američkih Država u globalnu crkvu, čiji je rad u skladu sa pozivom upućenim u svetlu Trostruke anđeoske vesti iz 14. poglavlja Otkrivenja. Ovaj procvat se ne bi mogao dogoditi bez vernosti i požrtvovanog davanja.

Aktivnost:

1. Pročitajte knjigu o istoriji Adventističke crkve koja beleži rast crkve, obraćajući posebnu pažnju na finansijske krize i Božje vođstvo u tim kriznim trenucima.
2. Pročitajte biografiju o nekome ko je bio poznat po svojoj veri i vernosti u davanju desetka.
3. Napišite pesmu o veri, vernosti i desetku. Pročitajte je u svom razredu.

9. biblijska doktrina **Darovi iz zahvalnosti**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 2. Korinćanima 9,6.7.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće blisku povezanost između zahvalnog srca i davanja.

Osetiti: Ceniće duboku Božju milost i dobrotu, i postaće oduševljeni zbog prilika u kojima mogu da odgovore na njih.

Činiti: Pronaći će načine da daju.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Davati iz srca

- A. Kako upotreba novčanih sredstava ukazuje šta nam je zaista važno?
- B. Kakve prilike nas podstiču da damo sve od sebe?
- C. Kako Bog meri naše davanje?
- D. Kako je davanje povezano sa jačanjem naše vere?

Osetiti: Iskustvo srca

- A. Po čemu se razlikuje radosni davalac, o kome Pavle govori, od nemarnog davaoca i onog koji daje preko volje?
- B. Kako možemo negovati onu stranu naše ličnosti koja radosno daje, a „izgladnjivati“ našu sklonost da dajemo preko volje?
- C. Kako možemo razvijati zahvalnost koja podstiče iskustvo radosnog davanja?

Činiti: Radosno davati

- A. Kako nas radosno davanje podstiče da dajemo još radosnije?
- B. Zašto je nemoguće da radosno dajemo ako naše srce nije ispunjeno zahvalnošću?
- C. Koji praktični koraci prema Pavlovim rečima vode ka tome da sejemo obilno?

Zaključak:

Bog se raduje zbog onih koji radosno daju. Takav stav radosnog davanja pokazuje da osoba neprestano oseća zahvalnost zbog obilnih blagoslova kojima je Bog blagoslovio svoju decu.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 2. Korinćanima 9,6.7.

Ključno načelo duhovnog rasta: Budući da je Bog pokrenuo proces davanja, to je, naravno, najradosnije stremljenje koje ljudska bića mogu da podele sa svojim Prijateljem, Stvoriteljem i Otkupiteljem.

Samo za učitelje: Iako je potpuno jasno da Bog voli one koji radosno daju, isto tako je očigledno da oni koji radosno daju vole Boga (raduju Mu se). Taj odnos ispunjen ljubavlju pokreće njihovu radost i velikodušnost. Oni koji ne daju ili daju preko volje na određeni način su propustili da ostvare takav

odnos ispunjen ljubavlju, i zato je za njih davanje u finansijskom smislu postalo mučno umesto da u duhovnom smislu bude smelo. Ne možemo preceniti važnost ovog „činioca ljubavi“, zato što zahvalnost koju ljubav podstiče stvara granicu između stava neradog davanja i obilne darežljivosti.

Uvodna aktivnost:

U ovoj aktivnosti razmotrite sledeću listu reči. Zamolite članove razreda da povežu svaki opis na listi sa onim ko radosno daje, sa jedne strane, ili sa onim ko ne daje ili daje preko volje, sa druge strane. Podstaknite članove da obrazlože zašto su na taj način povezali određeni izraz. Usredsredite se na to kako posebni stavovi ili gledišta vode ka određenim obrascima davanja ili kako ih stvaraju. Pitajte članove razreda kakve stavove ili gledišta bi želeli da prihvate u svom životu.

Lista reči:

odvažan	konzervativan	veseo	povučen
inspirativan	oprezan	sumoran	tvrdoglav
nedisciplinovan	netolerantan	uravnotežen	spontan
popustljiv	optimističan	ponosit	otuđen
osećajan	zabrinut	smeo	veran
obziran	zadovoljan	strpljiv	nemiran
idealističan	nezavistan	strašljiv	depresivan
učtiv	liberalan	smiren	sumnjičav

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Pomozite svojim učenicima da shvate da se u Pismu pravi razlika između desetaka i darova. Oba se očekuju, ali postoji znatna razlika između njih.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Deseci i darovi

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: Luka 2,21-24; 3. Mojsijeva 12,1-8; 2. O carevima 12,4.5)

Desetak je po definiciji bio naznačen iznos – iznosio je 10 procenata. Darovi su bili neodređeni iznosi ili proporcionalni iznosi. Bilo je jasno da bogatiji Izrailjci donose veće (skuplje) darove. Izveštaj o Hristovom rođenju predstavlja značajan primer. U tekstu iz Jevanđelja po Luki 2,21-24. zabeležen je Marijin obred čišćenja posle Hristovog rođenja. Uobičajena žrtva za očišćenje (3. Mojsijeva 12,1-8) obuhvatala je jagnje, ali bili su utvrđeni izuzeci (ne izuzimanje) za siromašne osobe koje nisu mogle da priušte toliki trošak. Marijin dar u vidu grlice snažno je ukazivao na njeno siromaštvo.

Desetak nije bio proporcionalan, i podjednako se primenjivao na svakoga. Međutim, darovi su bili mereni prema prihodima davalaca – bogatiji vernici su davali više, siromašniji manje. Upotreba darova i desetka takođe se razlikovala. Desetak je upotrebljavan za podržavanje sveštenika i Levita, propovedničko osoblje u starom Izrailju.

Darovi su takođe mogli da se iskoriste za potrebe sveštenika, ali posebna sakupljanja, nezavisno od desetaka, bila su namenjena obnovljanju Hrama (2. O carevima 12,4.5). Dok su žrtve povezane sa pomirenjem bile namenjene sveštenstvu, dragovoljne darove zahvalnosti mogli su koristiti porodice vernika, zajedno sa strancima koje bi pozvali, siročadima i udovicama; odnosno, siromašnijim slojem

ljudi (5. Mojsijeva 16,11-14). Pored toga, u Novom zavetu, vernici iz Korinta bili su pohvaljeni zbog sakupljanja sredstava za siromašne hrišćane.

Za razgovor:

Opišite razliku između desetaka i darova onako kako je definisano u Bibliji? Zašto se od nas očekuje da donosimo Bogu i jedno i drugo?

II Alabasterska bočica

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: Luka 7,37-47; 8,2; 2. Mojsijeva 34,26; 3. Mojsijeva 22,19-24; 4. Mojsijeva 18,29)

Božja potpuna nesebičnost budi ljudsku velikodušnost. Nigde u Pismu ne pronalazimo lepši prikaz buđenja velikodušnosti u ljudskom srcu nego u događaju o Mariji na gozbi u Simonovoj kući.

„Spasitelj je za stolom sedeo sa Simonom, koga je iscelio od odvratne bolesti, sa jedne strane i Lazarom koga je podigao iz mrtvih sa druge strane. Marta je posluživala kod stola, dok je Marija željno slušala svaku reč sa Isusovih usana. U svom milosrđu, Isus joj je oprostio grehe, pozvao njenog voljenog brata da izađe iz groba, pa je Marijino srce bilo ispunjeno zahvalnošću. Čula je kako Isus govori o svojoj smrti koja se približava, i u svojoj dubokoj ljubavi i žalosti čeznula je da Mu iskaže poštovanje. Po cenu velike lične žrtve, kupila je jednu alabastersku bočicu 'mnogocenog mira čistoga nardova' da Mu pomaže telo. Ali sada su mnogi izjavljivali da će On uskoro postati krunisani car. Njen bol pretvorio se u radost pa je čeznula da bude prva koja će odati poštovanje svom Gospodu. Razbivši sklenicu mirisa, izlila je njen sadržaj na Isusovu glavu i noge; zatim je klekla plačući, kvasila Njegove noge svojim suzama i otirala ih svojom dugom, bujnom kosom.

Želela je da izbegne da je neko primeti i njeni pokreti mogli su proći neopaženo, ali miro je ispunilo prostoriju mirisom i objavilo njen čin svim prisutnima...

Marija je čula reči kritike. Srce joj je zadrhtalo. Plašila se da će je sestra prekoriti za rasipnost. Učitelj bi takođe mogao da pomisli da je lakomislena. Bez ikakvog opravdanja ili izvinjenja nameravala je da se povuče, kada se začuo glas njenog Gospoda: 'Ostavite je; šta joj smetate?' Video je da bila ponižena i zbunjena. Znao je da je ovim činom službe izrazila svoju zahvalnost za oprostjenje greha, pa je doneo olakšanje njenom umu...

Mirisni dar koji je Marija namislila da izdašno utroši na Spasiteljevo mrtvo telo, izlila je na Njegovo živo telo...

Marija nije znala potpun značaj svog dela ljubavi. Ona nije bila u stanju da odgovori svojim tužiteljima. Nije mogla da objasni zašto je izabrala tu priliku da pomaže Isusa. Sveti Duh je pripremio priliku za nju i ona je poslušala Njegove podsticaje. Nadahnuće silazi ne dajući objašnjenje. Nevidljivo prisustvo govori umu i duši i pokreće srce da deluje. Ono je opravdanje samo sebi.

Hristos je objasnio Mariji značenje njenog dela i time joj je dao više nego što je primio... Kao što se sklenica od alabastera razbila i ispunila celu kuću svojim mirisom, tako i Hristos treba da umre, njegovo telo treba da se slomi, ali On će ustati iz groba i miris Njegovog života treba da ispuni Zemlju.“ (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 558-563. original)

Ma koliko se Marijin čin službe možda činio neznatnim drugim ljudima u prostoriji, obradovao je Hrista. On se raduje našoj iskrenoj posvećenosti i rečima hvale. Hristos traži naše najbolje – ništa više, ništa manje, ništa drugo.

Razmislite o ovome:

Šta znači sledeća izjava: „Jer gdje je vaše blago, ondje će biti i srce vaše.“ (Matej 6,21) Kako nam Marijin čin ljubavi pokazuje kakvim duhom treba da dajemo i u kojoj meri? Na koji način Marijino izlivanje ljubavi u vidu mirisa služi kao simbol onoga što je Hristos učinio na krstu?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Pročitajte sledeći istinit izveštaj, a zatim razgovarajte o poukama koje u njemu pronalazimo, koristeći pitanja iz odeljka koji sledi: Za razmišljanje/primenu.

Primenjena religija – istinit izveštaj

Malo prigradsko naselje je pre nekoliko godina bilo je poplavljeno kada je zaštitni nasip popustio. Desetine domova je za nekoliko časova bilo potopljeno. Jedan mladić iz te zajednice, Din, imao je želju da pomogne onima koji su sve izgubili. Nedugo pre poplave, Din je prihvatio Hrista.

Poplava se dogodila odmah posle proslave Dana zahvalnosti. Mnoge porodice upravo su kupile svojoj deci božićne poklone. Ti pokloni, zajedno sa ostalim uspomenama, sada su ležali potopljeni usred prirodne katastrofe. Dinova crkva je pored skloništa Crvenog krsta osnovala centar za pomoć, u kome se nalazila prikolica sa potreštinama. Din je pomagao korisnicima skloništa da nabave odeću i druge potrebne stvari. Dok se brinuo o njihovim potrebama, jedna mala devojčica je, krijući se iza majčine suknje, rekla: „Vidiš, mama, rekla sam ti da će se Isus pobrinuti za nas.“ Desetak godina kasnije, čovek koji je radio kao koordinator prilikom te nesreće sreo je člana Dinove crkve na jednom sastanku i upitao za Dina. Din, mladi obraćenik, sada je bio starešina crkve.

Za primenu:

1. Šta je Dinov darežljiv duh otkrio o njegovom srcu?
2. Kako su ga njegova velikodušna dela pripremila za duhovnog vođu?
3. Kako je komentar nepoznate devojčice podstakao Dina na dalja velikodušna dela?
4. Na koji način nas nesebično davanje priprema za duhovni rast i veće odgovornosti?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Bog je Primer nesebičnog davanja. Zato Njegova dela ljubavi, naročito događaje vezane za raspeće, treba da učinimo svojim svakodnevnim predmetom razmišljanja i proučavanja. Ugledajući se na božanski primer, naša srca se menjaju tako da počinjemo da gledamo Božjim očima i osećamo Božjim srcem. Postajemo Njegove ruke kojima leči svet oko nas. Ujedinjeni sa Božjom patnjom i Božjom radošću, mi se Njegovom blagodaću preobražavamo u Njegovo obličje.

Aktivnosti:

1. Pripremite listu literarnih izvora, i nadahnutih i nadahnjujućih, koji su dodirnuli vaše srce svojim prikazom Božje nesebične ljubavi.
2. Isplanirajte da se u toku vikenda posebno posvetite duhovnom razmišljanju o Božjim darovima.

10. biblijska doktrina **Uloga pristavske službe**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Petrova 1,15.16.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće svrhu pristavske službe i svoju ulogu kao Božjeg pristava.

Osetiti: Razumeće širinu pojma pristavske službe i vezu koja postoji između nje i velikih istina Svetog pisma.

Činiti: Božjom blagodaću dozvoliće da koncept i vršenje pristavske službe oblikuje njihov karakter po Hristovom obličju.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Uzvišene biblijske istine

- A. Kako nam postavljanje Hrista kao središnje teme pristavske službe pomaže da izbegnemo krajnosti legalizma?
- B. Kako je sistem Svetinje povezan sa idejom pristavske službe?
- C. Zašto je važno da sva učenja budu utemeljena na Hristu?
- D. Kakvu ulogu vernici koji žive u poslednjim danima imaju kao pristavi Božje konačne poruke svetu?

Osetiti: Božji saradnici

- A. Kako vernici mogu osetiti važnost svoje uloge kao pristava evanđeoske poruke?
- B. Kako hrišćani mogu u potpunosti shvatiti Božji poziv da budu verni pristavi?

Činiti: Religija na delu

- A. Kakve prepreke moramo dozvoliti da Bog ukloni da bismo postali verni pristavi?
- B. Kakav odnos vlada između biblijske doktrine i našeg posvećenja?

Zaključak: Veoma često hrišćani su skloni da razdvajaju učenja Svetog pisma od praktičnog hrišćanstva ili makar da zanemaruju odnos između njih. Pristavska služba stavlja pred nas izazov da kao pristavi volje Božje ponovo razmislimo o ovoj dihotomiji.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Petrova 1,15.16.

Ključno načelo duhovnog rasta: Pristavska služba predstavlja široki koncept koji nas poziva da stavimo sve pod vlast Isusa Hrista. Kao vernici moramo postati pristavi Božje volje svetu.

Samo za učitelje: Pomozite svojim učenicima da shvate šta znači biti pristav ne samo materijalnih dobara i položaja, već i istine.

Uvodna aktivnost: Opišite kako je Svetinja izgledala, njena odeljenja i nameštaj u svakoj prostoriji. Razmišljajte o duhovnom značaju svakog predmeta i radu prvosveštenika u svakoj fazi službe u svim

odeljenjima. Ukoliko mogućnosti dozvoljavaju, donesite u razred sliku ili model Svetinje kao vizuelnu pomoć prilikom razgovora.

Za razgovor:

Šta učenje o Svetinji otkriva o središnjem mestu koje Hristos zauzima u našoj veri? Čemu nas učenje o Svetinji uči o Hristovoj posredničkoj službi u našu korist? Kako su načela pristavske službe povezana sa učenjem o Svetinji?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Naglasite da je središte celokupne hrišćanske doktrine Hristos. Teme o pomirenju – od Adamovog pada do suda i konačnog obnavljenja svih stvari, kao što je prikazano kroz stari sistem Svetinje – veoma su bliske. Za adventističke hrišćane konačni izraz ovih hrišćanskih učenja povezan je u Trostrukoj anđeoskoj vesti iz 14. poglavlja Otkrivenja. Naša uloga kao pristava Jevanđelja jeste da predstavimo ovu poruku svetu u okviru pripreme za Hristov dolazak.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Učenje o Svetinji i načela pristavske službe

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: Jevrejima 4,14-16; 6,19.20; 8,1.2)

Učenje o Svetinji obuhvata najuzvišeni preobražavajuće istine za poslednje vreme. Ako je ispravno predstavljena, Svetinja proširuje naše shvatanje plana spasenja i načela pristavske službe. Međutim, pre nego što možemo da razumemo vezu između spasenja i načela pristavske službe onako kako to Svetinja uči, prvo treba da shvatimo značaj samog učenja o Svetinji, uključujući i važnost naše vere.

Ono što je najvažnije da bismo shvatili važnost istine o Svetinji jeste uviđanje da je Bog svoj narod učinio čuvarima istina za poslednje vreme na koje Svetinja ukazuje. Čuvanje ovih istina koje menjaju život dodeljuje nam najsvetiju odgovornost da ih objavimo duhovno uništenom svetu. „Svi oni koji su primili svetlost o ovim pitanjima, treba da svedoče o velikim istinama koje im je Bog poverio. Svetilište na Nebu je veliko središte Hristovog dela u korist ljudi. Ono je značajno za svaku dušu koja živi na Zemlji. Ono nam otvara pogled na plan otkupljenja, dovodi nas do samog svršetka vremena i otkriva pobedonosni ishod sukoba između pravednosti i greha. Zato je veoma važno da svi temeljito istraže ove istine i postanu sposobni da odgovore svakome koji ih zapita za razloge njihove nade.“ (Elen Vajt, *Velika borba*, str. 488.489. original)

Ovim rečima nadahnuto pero navodi razlog zašto je učenje o Svetinji u središtu naše vere: posredničko delo Isusa kao našeg vernog prvosveštenika. Elen Vajt dalje utvrđuje važnost Hristovog posredničkog dela za naše otkupljenje. „Hristovo posredovanje za čoveka u nebeskom Svetilištu je isto tako bitno za plan spasenja kao što je bila Njegova smrt na krstu... Isus je otvorio put do Očevog prestola i Njegovim posredovanjem iskrene težnje svih koji verom dolaze pred Njega, mogu biti predstavljene Bogu.“ (str. 489. original)

Međutim, Hristos nije samo naš Posrednik. On je i naš Sudija. Njegovo delo kao našeg Zastupnika, zajedno sa istražiteljskim radom kao našeg Sudije, tesno su isprepletani. Kroz Njegovo posredničko delo u Svetinji, vidimo da Onaj koji nam sudi ujedno je i Onaj koji se moli za naš život. Učenje o Svetinji ukazuje kako Hristova služba miri različita dela naizgled suprotnih dužnosti.

Delo suda će osloboditi pravedne krivice i na kraju ukloniti greh iz Svetinje. Međutim, pre nego što ijedan od ovih ciljeva može biti ostvaren, „moraju biti ispitane knjige izveštaja da bi moglo biti odlučeno ko je, pokajanjem i verom u Hrista, stekao pravo na blagoslove pomirenja. Čišćenje Svetilišta, prema tome, obuhvata i delo istrage – delo suđenja. Ovo delo biće obavljeno pre nego što Hristos bude došao da izbavi svoj narod; jer kada bude došao, i nagrada će biti s Njime da svakome može dati prema njegovim delima (Otkrivenje 22,12).“ (str. 422. original)

Hristov dolazak, o kome se govori u Otkrivenju, predstavljen je brakom na drugim mestima u Bibliji. Simbol svadbene večere ili gozbe, pre samog braka, koristi se u Pismu da opiše istražni sud pre Drugog dolaska. „Hristov dolazak kao našeg Poglavara Sveštetičkog u svetinju nad svetinjama da očisti Svetilište, opisan u knjizi proroka Danila 8,14... predstavljen je i dolaskom ženika na svadbu, u Hristovoj kratkoj priči o deset devojaka iz 25. poglavlja Jevanđelja po Mateju.“ (str. 426. original)

„U kratkoj priči zapisanoj u Jevanđelju po Mateju 22. poglavlju, upotrebljena je ista slika svadbe, a predadventni sud jasno je stavljen u vreme pre svadbe. Pre svadbe car dolazi da vidi goste, da ustanovi da li su svi odeveni u svadbeno ruho, u neokaljanu odeću karaktera opranog i ubeljenog u krvi Jagnjetovoj (Matej 22,11; Otkrivenje 7,14). Onaj koji se našao bez svadbenog ruha bio je izbačen, dok su svi za koje je prilikom pregleda ustanovljeno da imaju prikladnu odeću, bili prihvaćeni pred Bogom i proglašeni dostojnim da dobiju deo u Njegovom carstvu i sednu na Njegov presto. Ovo delo ispitivanja karaktera, određivanja ko je spreman za Božje carstvo, predstavlja delo predadventnog suda, završno delo službe u nebeskom Svetilištu.“ (str. 428. original)

Prema tome, zapažamo da delo suda predstavlja ispitivanje karaktera Božjeg naroda, što je simbolično predstavljeno svadbenim ruhom. Činjenica da je sud prikazan kao svadbena gozba, ili večera, pre venčanja, ili Drugog dolaska, kazuje da se istražni sud „dade Svecima Višnjega“, kako kaže Danilo (7,22). Ipak, kako je ovaj istražni sud karaktera Božjeg naroda sa svojom povoljnom presudom posebno povezan sa pristavskom službom, temom našeg proučavanja?

Nadahnuo pero jasno rasvetljava ulogu pristavske službe u istražnom sudu. „Na sudu će se ispitati upotreba svakog talenta. Kako smo se služili kapitalom koji nam je Nebo poverilo? Hoće li Gospod prilikom svog dolaska primiti svoje s dobitkom? Da li smo iskoristili snage koje su nam darovane, svoje ruke, svoje srce, i svoj um, na slavu Bogu i blagoslov svetu? Kako smo upotrebili svoje vreme, svoje pero, svoj glas, svoj novac, svoj uticaj? Šta smo učinili za Hrista u ličnosti siromaha, progonjenoga, siročeta, udovice? Bog nas je učinio čuvarima svoje svete Reči; šta smo učinili sa svetlošću i istinom koje smo dobili da bismo ljude umudrili za spasenje? Samo ispovedanje vere u Hrista nema nikakve vrednosti, jedino ljubav koja se pokazuje delima biće prihvaćena kao prava ljubav. U očima Neba ljubav daje vrednost svakom delu. Sve što je učinjeno iz ljubavi, bez obzira koliko neznatno po oceni ljudi, Bog će prihvatiti i nagraditi.“ (str. 487. original)

Razmislite o ovome:

U poslednjem navodu autor postavlja šest pitanja kojima možemo ispitati svoju dušu. Recimo da vaše ime u ovom trenutku dođe na red na sudu. Kakvi bi bili odgovori na ova pitanja?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Isus je izjavio da će Njegovo Jevanđelje biti propovedano za svedočanstvo svim narodima i tada će doći kraj (vidi: Matej 24,14). Izjava je nedvosmislena. Ne kaže: „Ako propovedate Jevanđelje, tada će doći kraj.“ Izjava je proročka, ne uslovna. Isus kaže da će se Jevanđelje

propovedati i da će kraj doći. Jedino pitanje koje ostaje vernicima jeste sledeće: Da li ćemo biti deo ovog velikog dela ili ne?

Za primenu:

1. Kako će verni pristavi maksimalno posvetiti vreme svom glavnom duhovnom pozivu?
2. Zašto je važno imati uverljivu, jasnu predstavu o istini?
3. Kako se hrišćani mogu sačuvati od onih sklonosti koje ih udaljavaju od centralne poruke i okupiraju ih sporednim pitanjima?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Ratari znaju da sejanje prethodi žetvi. Hrišćani očekuju veliku žetvu u poslednje vreme. Šta to očekivanje nagoveštava o duhovnom sejanju?

Aktivnosti:

1. Isplanirajte aktivnosti vezane za duhovno sejanje sa prijateljima.
2. Odredite šta je posvećenje u odnosu na pristavsku službu.

11. biblijska doktrina **Dug – svakodnevna odluka**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Rimljanima 13,7.8.

Učenici će:

Saznati: Prepoznaće činioce koji doprinose nepotrebnom dugu unutar konteksta da treba da budu verni Božji pristavi kojima su poverena finansijska sredstva.

Osetiti: Doživeće emocionalnu slobodu jer će biti bez duga uz prednost da ulažu u unapređenje carstva.

Činiti: Napraviće plan prihoda i troškova da dug ne bi postao finansijski i emocionalni teret.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Nasleđe duga

A. Šta su glavni uzroci duga i kako se mogu izbeći?

B. Šta nas na praktičan način može sačuvati i pomoći da živimo sa sredstvima koja imamo?

C. Kako nas štednja i ulaganje štiti od duga?

Osetiti: Slobodan od dugova

A. Koje psihološke i emocionalne prednosti stičemo kada smo bez duga?

B. Kako vernici mogu biti zadovoljni onim što imaju kada ih svet podstiče da sakupljaju sve više i više?

Činiti: Upravljanje dugom

A. Kako hrišćani treba da upravljaju svojim dugom, i kako treba da se odnose prema stvarima kao što su kreditne kartice?

B. Kako hrišćani mogu mudro da načine budžet i postave odgovarajuće, Bogom dane prioritete koji će određivati njihovo trošenje?

C. Kako je trenutno zadovoljstvo povezano sa oslanjanjem na Boga kada je budućnost u pitanju?

D. Kako nebeska ulaganja i mudra zemaljska ulaganja zapravo mogu dopuniti jedno drugo?

Zaključak: Vernik koji živi bez duga je i finansijski i emocionalno slobodan. Pobožnost sa zadovoljstvom predstavlja izvanredan dobitak, mudro upravljanje finansijskim i materijalnim izvorima obuhvata ulaganje i štednju.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Rimljanima 13,7.8.

Ključno načelo duhovnog rasta: Kao što Bog spasava grešnike iz njihove zaduženosti u grehu, isto tako je savršeno sposoban da nas oslobodi iz finansijske zaduženosti.

Samo za učitelje: Besmisleno zaduživanje sprečilo je duhovni rast mnogih vernika, ubrzavajući mnoge razvode, izazivajući samoubistva, doprinoseći depresiji. Sotonske sile znaju da je teško ostvariti duhovnu celovitost kad god finansijske obaveze uništavaju život.

Finansijske obaveze imaju snažne duhovne posledice. Oni koji izbegavaju zaduživanje obično imaju bolje emocionalno zdravlje i veće poštovanje zajednice. Dug može izgledati poput živog peska – što se osoba više trudi da ga se oslobodi, sve brže tone. Kao i u slučaju pušenja, najlakši način da prekinete naviku zaduživanja jeste da je nikada i ne započinjete. Onima koji ovaj savet primaju prekasno, Bog nudi nadu o slobodi.

Uvodna aktivnost:

Razgovarajte o opasnostima postepenog nagomilavanja duga. Odgovarajuću ilustraciju predstavlja zaduživanje kreditnom karticom kada plaćanje minimalnog iznosa i dodavanje novih troškova svakog meseca brzo povećava zaduženost. Kako ovaj primer pokazuje koliko je važno da nikada ne pođemo putem zaduživanja?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Zaduhivanje je u velikoj meri postalo uobičajeni, sastavni deo savremenog života. Porodice objavljuju bankrot, gradovi, čak i narodi. Sjedinjene Američke Države koje su se nekada hvalile najsnažnijom ekonomijom na svetu, preuzele su zapanjujuće količine duga. Za mnoge plaćanje kreditnom karticom predstavlja izvor stalne brige. Da li Biblija nešto govori o ovoj svetskoj epidemiji? Da, govori.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Rizik od pozajmljivanja novca

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: Psalam 37,21; Knjiga propovednikova 5,5; 5. Mojsijeva 28,43-45; Priče 22,7)

U 2. O carevima zabeležen je događaj o učeniku koji je pozajmio sekiru radi određenog građevinskog projekta (2. O carevima 6,1-7). U toku radova, glava sekire odvojila se od drške i upala u obližnju reku. Učenik je bio uznemiren iz dva razloga: ne samo što je izgubio sekiru, već i što je bila pozajmljena.

Solomon je upozorio da je onaj koji pozajmljuje rob onome od koga pozajmljuje (Priče 22,7). Istinitost ove opomene uviđamo u upotrebi kreditnih kartica. Uslovi pozajmljivanja su veoma nepovoljni i usmereni protiv onoga koji pozajmljuje. Prekomerne kamatne stope, koje vrtoglavo rastu do 20 procenata (godišnje) i više, nisu neuobičajene – da ne spominjemo zakasnele takse i druge kazne koje samo povećavaju problem. Zabrinutost zbog otplate ponekad postaje nepodnošljiva. Najmudrije ćemo postupati ako trošimo samo onoliko koliko imamo i ako štedimo za buduću kupovinu.

Razmislite o ovome:

Zašto posedovanje onoga što želimo nije vredno zabrinutosti zbog otplaćivanja? Šta je Solomon mislio da kaže opomenom da su oni koji pozajmljuju robovi onima koji daju?

II Trenutno zadovoljstvo

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. Mojsijeva 3,6; 25,34; Matej 4,3-10; 2. Samuilova 11,2-4; 1. Jovanova 2,16; Rimljanima 8,8)

Koliko ljudi, u Isavovom duhu, zadovoljava trenutne težnje žrtvujući svoje duhovno prvenstvo? Živimo u vreme trenutnog zadovoljstva. U mnogim zemljama postoje gotova jela, mikrotalasne pećnice, brzi zajmovi, laki krediti, restorani brze hrane. Postoji i brza komunikacija. Dok su prethodne generacije

mesecima željno iščekivale da prime pismo iz nekog dela sveta, današnja generacija koristi Skajp, Fejsbuk i druge tehnološke prednosti da se odmah poveže sa ljudima širom sveta.

Ova savremena čuda nisu nužno rđava sama po sebi, ali doprinose atmosferi trenutnog zadovoljstva koje neguje stav: „Želim to sada, i pronaći ću način da to ostvarim.“ Zahvaljujući beskrupuloznim zajmodavcima spremnih da stiču kapital na želji potrošača da odmah sve imaju, kultura trenutnog zadovoljstva postala je široko rasprostranjena. U duhovnom smislu ova nezasita glad ukazuje na odsustvo poverenja da će se Bog postarati za sve na duže staze. Prema tome, u Bibliji čitamo tragičan izveštaj da je Ahav poželeo Navutejev vinograd i da ga je odmah uzeo. Saul je postao nestrpljiv zbog Samuilovog odlaganja – i odmah je počeo da deluje. Gde je poverenje da će Bog obezbediti ono što je neophodno kada bude najpotrebnije?

Razmislite o ovome:

Kako vernici mogu da prave razliku između potreba i želja, između onoga što može da sačeka i što je odmah neophodno?

III Živeti zadovoljno

(Podsetite se u razedu sledećih tekstova: 1. Timotiju 6,6-10; Matej 6,33; Luka 14,27-33)

Pišući Timotiju, svom mladom štićeniku, Pavle je veličao vrednost pobožnosti udružene sa zadovoljstvom. Njegovo razmišljanje se suprotstavlja savremenim trendovima koji se snažno zalažu za svoja prava i sledovanja. U takvoj atmosferi zalaganja za svoja prava javlja se i lakomstvo. Asaf je priznao: „Jer se rasrdih na bezumnike videći kako bezbožnici dobro žive.“ (Psalam 73,3) „Zaslužujemo bolje“ i „Svako dobija svoje“ su opasne misli vodilje rasipničke generacije.

Na ovakvu sebičnu sklonost Isus je podsetio svoje jevrejske slušaoce govoreći da čak i neznabošci računaju troškove pre gradnje. Danas to nazivamo pravljenjem budžeta. Pravljenje budžeta može pružiti praktičnu zaštitu od prekomernog trošenja, pozajmljivanja, zloupotrebe kredita, i drugih opasnih navika. Planiranje budžeta omogućuje vernicima da žive u skladu sa svojim sredstvima i da mudro planiraju buduće troškove. Želeti lepše stvari nije pogrešno, ali zavideti zbog njih je greh. Novac ne predstavlja problem, ljubav prema novcu jeste. Kada živimo zadovoljno 1) pokazujemo da cenimo Božje velikodušno staranje, 2) pokazujemo poverenje da nas On čuva i 3) doživljavamo lični mir. Zabrinutost za budućnost ništa ne menja.

Razmislite o ovome: Pavle pravi razliku između novca i ljubavi prema njemu kada kaže da je ljubav prema novcu koren svih zala. Zašto je ova razlika važna i šta je Pavle time želeo da kaže?

Razmislite o ovome: Kako zadovoljstvo u životu poboljšava naše sveukupno zdravlje?

IV Štedeti i ulagati

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: Priče 6,6-8; 13,11.18; 15,22; 21,5; 24,27; 5. Mojsijeva 8,18)

Često potrošimo toliko mnogo vremena na negativne posledice duga da zanemarujemo pozitivne vrednosti ulaganja. Solomun je pohvalio primer mrava koji unapred priprema za buduće potrebe. Prema ispravno isplaniranom budžetu prvo stavljamo u stranu Božji deo (desetak i darove), zatim vodimo računa o trenutnim zahtevima i na kraju ostavljamo ušteđevinu za ulaganje i pripremu za buduće potrebe. Mudri investitori se ne daju prevariti planovima za brzo bogaćenje. Oni ulažu ne samo radi ličnog dobitka, već i u korist onih sa kojima ulažu.

Bog daruje razum kojim možemo sticati materijalna dobra. On želi da umnoži naša finansijska sredstva. On pronalazi poverljive pristave, poput Roberta Leturna, i poverava im bogatstvo. Leturno je svojim bogatstvom osnovao hrišćanski univerzitet i do kraja svog života živeo je od 10 procenata dok je Bogu vraćao 90.

Razmislite o ovome:

Šta je ključno za uspešno hrišćansko planiranje budžeta?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Uspešno upravljanje životom zahteva uzdržanje i mudrost. Božjim Duhom primamo oba. Zadovoljstvo pokazuje da posedujemo i jedno i drugo.

Za primenu:

1. Na koji način vernici mogu izgraditi realan budžet Bogu na slavu?
2. Kako hrišćani mogu da neguju zadovoljstvo u svetu koji vapi „za svojim pravima“?
3. Kako današnji pristavi mogu predstaviti ova načela svojoj deci kada ih do sada nisu pokazali u svom životu?
4. Kakve korake Hristovi učenici treba da preduzmu da bi se izvukli iz parališućeg duga?
5. Kako Hristovi sledbenici mogu postati uspešni ulagači?
6. Kako bi Hristos želeo da se Njegovi sledbenici odnose prema onima koji su pozajmili novac od njih?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Koraci koje vernici preduzimaju od ovog trenutka zavise u velikoj meri od prilika u njihovom životu. Neki donose dobre odluke i i mudro ulažu, drugi podležu svetovnosti i trenutnom zadovoljstvu. Takođe, ne treba da zaboravimo da određene osobe nisu osiromašile zbog svojih grešaka. Neke su siromašne zbog nesreće ili bolesti koju su doživele. Druge imaju članove porodice koji pate, i tako crpe porodične finansije. Neke odrastaju u domu u kome nisu bili učene ovim načelima, i zato nisu razvile veštinu upravljanja. Međutim, bez obzira gde se nalazimo Bog nas vodi tamo gde želi da budemo, dok god Mu verujemo i dok smo Mu poslušni.

Aktivnosti:

1. Napravite plan budžeta. Ako to nikada ranije niste radili, zatražite pomoć od prijatelja ili konsultujte odlične hrišćanske materijale o planiranju budžeta.
2. Istražite nekoliko prilika za ulaganje 1) za sticanje potencijalnih prihoda, 2) uzimajući u obzir etička pitanja (na primer, da li hrišćani treba da finansiraju nuklearne bojeve glave) i 3) pomažući drugima.

12. biblijska doktrina **Navike pristava**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Psalam 119,9-11.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće karakteristike navika usvojenih od strane pouzdanih pristava.

Osetiti: Ceniće vrednost negovanja onih navika koje će ih približiti Bogu.

Činiti: Preduzeće praktične korake da bi duhovne navike uključili u svakodnevni život.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Navike koje unose promenu

A. Šta u praktičnom smislu znači „prvo tražiti Boga“?

B. Kako gledanje unapred pomaže hrišćanskom pristavu da uspešno koristi vreme?

C. Zašto su fizičko, mentalno i emocionalno zdravlje važni sastavni elementi duhovne pristavske službe?

D. Kako samodisciplina podržava druge naše napore vezane za pristavsku službu?

Osetiti: Negovanje duhovnog života

A. Koji lični stavovi ili gledišta možda moraju biti promenjeni ukoliko želimo dublje osećanje Božjeg prisustva?

B. Kako vernici mogu doživeti preobražavajuću silu Božjeg Duha za razvoj pozitivnih navika?

Činiti: Činiti trajne promene

A. Kako vernici mogu negovati trajne promene nasuprot trenutnim?

B. Kako hrišćani mogu razviti navike koje će imati značajan uticaj na njihovu zajednicu?

C. Zašto je poniznost važna za negovanje pozitivnih navika i da bismo se sačuvali od farisejskih stavova?

Zaključak:

Negativne i pozitivne navike se formiraju ponavljanjem. Sportisti neguju svoje veštine stalno iznova vežbajući određene obrasce. Zato skoro svaki sport zahteva vreme pripreme za buduća takmičenja. Mnogi su čuli izreku: „Radi ono što propovedaš.“ Vreme je da vernici ozbiljno shvate ovaj savet.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Psalam 119,9-11.

Ključno načelo duhovnog rasta: Posvećena pristavska služba obuhvata praksu i navike u kojima se ogleda život posvećen Hristu.

Samo za učitelje: Trener atletike u srednjoj školi jednom prilikom je razgovarao sa budućom atletičarkom koja je s ponosom isticala da može da skoči 1,67 m uvis, što je bio prilično impresivan rezultat za nju. Međutim, njen rezultat bio je potpuno drugačiji. Posle prva dva takmičenja, bila je spremna da odustane zato što nije mogla da preskoči početnu visinu, koja je iznosila 1,06 m – što je bilo 0,61 m niže od visine za koju je hvalisavo govorila da će preskočiti.

Ipak, istrajala je i vratila se osnovama skoka. Stalno iznova vežbala je svaki njegov elemenat. Savladala je prilazne korake, usavršila luk i pretvorila skakanje u intuitivne navike. Oborila je školski rekord u skakanju uvis te godine i plasirala se na treće mesto na državnom šampionatu. Sledeće godine oborila je rekord na okružnom takmičenju (1,6 m) i bila je druga na državnom šampionatu. Posle mature, angažovali su je najbolji univerziteti.

Vežbanje je sanjara pretvorilo u porednika. Mnogi sanjaju da postignu velike uspehe za Boga, ali samo oni koji ponavljanjem i vežbom usavršavaju svoje duhovne navike zapravo su oni koji postižu uspeh.

Uvodni razgovor:

Pitajte da li u razredu ima sportista (aktivnih ili bivših). Saznajte u kom sportu su se istakli. Pitajte ih koje navike treba praktikovati da bi se postigao uspeh u tim sportskim stremljenjima. Zatim, pitajte ih o njihovim pozivima i zanimanjima. Kakve navike treba ljudi da imaju u tim oblastima da bi bili uspešni? Razgovarajte o posebnim duhovnim ciljevima članova razreda. Kakve navike vernici treba da imaju da bi postigli te ciljeve?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Većina definicija reči *navika* odnosi se na stalno ponavljanje obrazaca postupanja i ponašanja. U negativnom okviru ove postupke ponekad nazivamo zavisnostima i često ih povezujemo sa opsesijama. Međutim, određeni obrasci ne moraju nužno biti negativni. Stvaranje dobrih navika, pozitivnih obrazaca, zahteva se od onih koji žele duhovno da napreduju.

U proučavanju za ovu sedmicu usredsređićemo se na nekoliko navika koje su karakteristične za posvećene pristave.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Bog na prvom mestu

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 2. Mojsijeva 20,3; Jeremija 29,13, Matej 6,33; 22,37.38; Dela 17,28; Efescima 5,15-17; Kološanima 3,23, Luka 12,35-48; Jevrejima 10,25; 11,10)

Traženje najpre Boga ukazuje na naše poverenje. Takvo poverenje se pokazuje posvećenim molitvenim životom. Jutarnje molitve i razmišljanja hrane duhovni život mnogih vernika. Ove posvećene duše po navici prvo Bogu posvećuju vreme u toku dana. Hrišćani na ovaj način stavljaju Boga na prvo mesto. Biblija kaže da je Bog ispred svih stvari u životu (Matej 6,33), da je sve stvorio (Kološanima 1,16) i da se mora voleti više od porodice i samog života (Luka 14,26).

Na isti način, načelo davanja desetka stavlja Boga na prvo mesto, iznad finansijskih sredstava. Prema tome, oslanjati se na Boga predstavlja središnju odliku pristavske službe. Pored toga što imaju poverenja u Boga, hrišćanski pristavi takođe gledaju unapred. Drugim rečima, hrišćanstvo je religija koja pruža najveći nadu na ovom svetu i koja je okrenuta budućnosti. Na primer, kada istražujemo Pismo, uviđamo da ono obiluje snovima, stremljenjima, obećanjima, očekivanjima i mogućnostima. Kroz nadahnute biblijske spise, obećanje o Hristovom ponovnom dolasku nadmašuje ostalo. Neprestano se javlja. Ovo obećanje nadahnjuje vernike oduševljenjem. Kao rezultat toga, napojeni smo svrhom, smislom, ličnim značajem i osećanjem pripadanja. Ovi blagoslovi šire se na nas jer pripadamo božanskoj porodici što je rezultat našeg poverenja u ovo obećanje. Kao deo božanske porodice mi čekamo Gospodarev povratak

pokazujući vernost i poslušnost Njegovim nalogima. Uzimajući u obzir Božja divna obećanja, zašto bi iko stavio Hrista na drugo mesto?

Razmislite o ovome:

Šta bismo razumno mogli očekivati ako najpre tražimo Boga?

II Upravljanje vremenom

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: O Jovu 8,9; Jakov 4,14; Psalam 39,4.5; 90,10.12; Efescima 5,15.16)

Ljudi niti mogu vratiti vreme niti oživeti prošlost. Vreme izgubljeno danas ne može se nadoknaditi. Vreme je, očigledno, naša najvrednija prednost. Kako ga treba koristiti?

Da bismo odgovorili na ovo duboko pitanje, okrenimo se Božjem zakonu i četvrtoj zapovesti, jedinoj zapovesti koja se bavi vremenom. Četvrta zapovest objedinjuje rad i odmor. Zapovest kaže da šest dana treba raditi i jedan dan odmarati. Izrailj je bio drugačiji od ostalih drevnih društava po tome što su koristili sedmodnevnu sedmicu. Isusov običaj ili navika bio je da tog dana od odmora, koji se zove Subota, učestvuje u bogosluženju. Pavle je isto tako po običaju Subotom išao na bogoslužnja (Dela 17,1.2). Godišnji jevrejski kalendar održavao je ovu ravnotežu između rada i duhovnog/fizičkog odmora, sjedinjenih u četvrtoj zapovesti, utvrđujući praznike i postove, vreme za sejanje i vreme za žetvu. Postojalo je vreme za porodična slavlja, kao što je svadbena gozba u Kani (Jovan 2), događaj kome je Isus ukazao poštovanje svojim prisustvom (vremenom).

Rad, porodica, odmor i bogoslužjenje čini se da su dominantne teme u četvrtoj zapovesti. Ono što očigledno nedostaje jesu jasna uputstva u vezi sa slobodnim vremenom i zabavom. Savremena kultura, zahvaljujući tehnološkim dostignućima koja su smanjila naš rad, ispunila je tu prazninu zabavom, koja je u najboljem slučaju besmislena, a u najgorem razorna. Međutim, možemo reći da četvrta zapovest pruža sveta načela koja možemo primeniti na to kako koristimo svoje slobodno vreme, načela koja treba da upravljaju aktivnostima u vreme rasonode.

Razmislite o ovome:

Kakvim načelima nas uči četvrta zapovest o tome kako treba da provodimo vreme u toku sedmice? Na koji način Pismo pokazuje da zabava ili mora služiti osnovnoj upotrebi vremena istaknutoj u Pismu i po duhu biti usaglašena sa njom, ili se mora izbeći?

3. Zdrave navike

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 3. Jovanova 1-3; Otkrivenje 21,1-5; 1. Korinćanima 9,24-27)

Rad (vežba) u ravnoteži sa odmorom (Subotom) ustanovljen je u vreme stvaranja, pre nego što se greh pojavio (1. Mojsijeva 2,3-15). Savet u vezi sa konzumiranjem alkohola (Priče 20,1; 23,29-35), seksualnom moralnošću (3. Mojsijeva 18; 1. Korinćanima 6,18-20), i različitim bolestima (na primer, 3. Mojsijeva 14), uz dodatni savet u vezi sa drugim fizičkim pitanjima, naglašava važnost uspostavljanja zdravih navika. Hrišćanska pristavska služba to zahteva.

Pavle se divio sportskoj disciplini. Koristio je trčanje kao ilustraciju duhovnih načela povezanih sa samokontrolom (1. Korinćanima 9,24-27; 2. Timotiju 4,7; Jevrejima 12,1-3). Božje obećanje dato starom Izrailju podjednako je značajno savremenom Izrailju: „Ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega, i učiniš što je pravo u očima Njegovijem, i ako prigneš uho k zapovijestima Njegovijem i uščuvaš sve

uredbe Njegove, nijedne bolesti koju sam pustio na Misir neću pustiti na tebe; jer sam Ja Gospod, ljekar tvoj.“ (2. Mojsijeva 15,26)

Razmislite o ovome:

Kako navedeni tekstovi u ovom odeljku pokazuju povezanost između uma i tela? Kako zakoni u vezi sa ishranom, seksualnim odnosima i držanjem Subote služe kao preventivne mere koje nas čuvaju od bolesti i unapređuju naše zdravlje?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Da li vas lingvistička povezanost između sledećih reči na engleskom jeziku *disciple* (*učenik*) i *discipline* (*disciplina*) iznenađuju? Kako je Hristos mogao da sankcioniše nedisciplinovane učenike? Postoji li upečatljiviji oksimoron od ovoga? Jasno, pravi hrišćani iskusiće disciplinu kroz svaki aspekt pristavske službe – duhovni, fizički, mentalni, finansijski, emocionalni i ostale.

Ovim praktičnim vrlinama mogli bismo dodati još neke. Lista hrišćanskih navika i postupaka javlja se u petom poglavlju Galatima poslanice, prvom poglavlju 2. Petrove poslanice i na drugim mestima. Iako lekcija za ovu sedmicu očigledno nije iscrpna, pružila nam je priliku da se usredsredimo na neke osnovne navike koje treba da budu prisutne u životu svakog vernika.

Za razmišljanje/primenu:

1. Kako vernici mogu negovati navike koje su neophodne pristavima?
2. Kako fizička disciplina može doprineti duhovnim postignućima?
3. Kako učenici mogu bolje koristiti svoje vreme kada su mnogi veoma zauzeti?
4. Kako održavanje uravnoteženog načina života može pomoći hrišćanima da postanu uspešniji pristavi?
5. Kako proučavanje Biblije i molitva pomažu vernicima da Hristos i Njegov dolazak budu najvažniji u njihovim mislima?
6. Koje izvore pored Biblije hrišćani mogu koristiti kako bi ostali usredsređeni na ono što je duhovno?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Nove pozitivne navike ne stvaraju se lako. Nažalost, negativne navike razvijaju se previše lako. Međutim, Božji autoritet nad svim predstavlja vernikovu nepobedivu zaštitu. Pavle piše: „Sve mogu u Isusu Hristu koji mi moć daje.“ (Filibljanima 4,13)

Aktivnost:

Sprovedite lični popis oblasti o kojima smo proučavali ove sedmice. U čemu leži vaša snaga? Budite iskreni kada su vaše slabosti u pitanju. Koje postupke bi trebalo da menjate? Kakve navike bi vam pomogle da održite snagu? Zapišite svoje misli.

13. biblijska doktrina **Rezultati pristavske službe**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Petrova 3,15.

Učenici će:

Saznati: Prepoznaće rezultate i prednosti pristavske službe.

Osetiti: Ceniće preimućstva zajednice vernika koji žive kao verni pristavi.

Činiti: Izgradiće život utemeljen na načelima pristavske službe, o kojima proučavamo u toku ovog tromesečja.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Živeti dobrim životom

- A. Šta znači izraz: „Jest velika trgovina (dobit) pobožnost sa zadovoljstvom“ (1. Timotiju 6,6)?
- B. Kako bi vernici trebalo da izađu na kraj sa svim na ovom svetu čime ne mogu da upravljaju?
- C. Kako je vernost hrišćanskih pristava povezana sa njihovim uticajem među nevernicima?

Osetiti: Doživeti Božje odobravanje

- A. Kako ćemo se osećati kada čujemo sledeću reč odobravanja: „Dobro“ (Matej 25,23)?
- B. Kako će se hrišćani osećati kada ugledaju duše koje su zahvaljujući njihovoj pristavskoj službi u Božjem carstvu?

Činiti: Boriti se u dobroj borbi

- A. Kako na ovoj planeti pomračenoj grehom možemo živeti svoj život otkrivajući istinu o Bogu?
- B. Kako možemo ujediniti svoje snage kao hrišćanski pristavi tako da se naši lični napori umnože?
- C. Na koji način učenici mogu ojačati svoju veru?

Zaključak: Rezultat pristavske službe zavisi od Boga, koji uvek učini svoj deo posla, i nesavršenih pristava, koji ponekad slede Njegova uputstva u potpunosti, ponekad nesavršeno, ponekad delimično, a ponekad nimalo. Ljudski elemenat je nestalan. Da bi rezultati bili poboljšani, život pristava se mora poboljšati.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Petrova 2,12; 3,15.

Ključno načelo duhovnog rasta: Neposredan cilj pristavske službe jeste da ostvari Božju misiju otkupljenja sveta.

Samo za učitelje: Ponovite učenicima osnovnu istinu da je Hristos središte pristavske službe. Sve što smo naučili proističe od Njega i tiče se Njega. Bilo da su u pitanju deseci ili darovi, upravljanje vremenom ili vršenje uticaja, Hristos mora biti u središtu. Pristavska služba nije prvenstveno vezana za propise, praksu i uputstva. Oni imaju svoje mesto, ali središnja tema se tiče našeg odnosa sa Hristom. Da li imamo dovoljno poverenja u Njega da bismo Mu bili poslušni? Da li Ga dovoljno volimo da bismo

Mu služili? Da li dovoljno želimo da budemo sa Njim, da bismo pustili sve ostalo? Naši iskreni odgovori na ova pitanja ne samo da odmeravaju našu učinkovitost, već određuju i našu sudbinu.

Uvodna aktivnost:

Razgovarajte o različitim radnim mestima na kojima rade članovi razreda. Pitajte ih o ciljevima njihovog posla ili organizacije. Da li vode neprofitnu organizaciju, voljni da sačuvaju decu od kriminala; restoran koji postaje poznat ukoliko ima najbolje testenine u gradu; ili globalnu korporaciju sa mnoštvom ciljeva?

Zatim, pitajte ih kako njihova organizacija meri ishode i rezultate. Postoje li zvanični procesi ili oruđa kojima se vrši procena? Da li su očekivanja upravljanja jasna od vrha do dna organizacije?

Sada primenite ovaj pristup na Božje carstvo. Šta je glavna svrha ili misija carstva? Kako merimo svoju učinkovitost kad je reč o ispunjavanju svrhe carstva i ostvarivanju posebnih ciljeva? Kako ove činjenice možemo iskoristiti da unesemo promene koje mogu poboljšati naš uspeh?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Utisnite u um svojih učenika činjenicu da negativni uticaji mogu sprečiti naš uspeh u misionjskoj službi na isti način kao što mala smetnja može negativno uticati na kretanje vozila – sneg, led, prašina, masnoća, kiša, izlizane gume, izduvane gume, previše naduvane gume, oštećen put, itd. Propisno naduvane, nove gume i suvi kolovozi u dobrom stanju mogu pozitivno uticati na kretanje vozila. Sada pitajte svoje učenike. Kakvo je naše duhovno kretanje u zajednici? Da li nas posmatraju kao autsajdere, da li nas smatraju verskim ekstremistima? Da li smo nevidljivi? Da li nas primećuju samo u vreme „sabora“? Da li ljudi uočavaju da smo aktivno uključeni u unapređenje naše zajednice? Da li primenjujemo pristavsku službu na način koji širi naš hrišćanski uticaj?

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Pobožnost

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: O Jovu 1,1; 29,11-17; 2. Timotiju 3,1-9; Jakov 1,27)

Pavle govori o onima koji imaju obličje pobožnosti bez ikakve duhovne sile. Ovaj pristup pobožnosti imali su mnogi fariseji. Za njih, pobožnost se ticala spoljašnjeg izgleda. Međutim, prava religija, kako ju je Jakov definisao i drugi biblijski pisci, nije ni fasada niti beg koji praktikuju monasi izbegavajući kontakt sa spoljašnjim svetom. Prava religija znači biti verni pristav Božje blagodati. Ogleda se u vidljivim promenama koje poboljšavaju naš svet, olakšavaju patnju i vode ljude Bogu. Jakov je to definisao. Jov je to pokazao na primeru. Bio je čestit iako je posedovao bogatstvo, i marljivo je delio ljudima u oskudici. Jeremija je svojim primerom pokazao pravu pobožnost i istaknutu pristavsku službu time što je bio veran Božji predstavnik, uprkos ličnoj patnji koju je podnosio. U jedanaestom poglavlju Jevrejima poslanice navedeno je mnogo onih koji su odgovorili na Božji poziv na vernost. Mi smo pozvani da budemo deo sledećeg poglavlja.

Razmislite o ovome:

Kako Jovov život predstavlja primer Jakovljeve definicije prave religije? Kako slično otkrivenje pobožnosti kroz vernike vaše crkve može promeniti vašu zajednicu?

II Pobožnost i zadovoljstvo

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: Filibljanima 4,4-13; 1. Timotiju 6,1-10; Jevrejima 13,5-7)

Bilo bi teško ne složiti se sa tvrdnjom da je sama pobožnost velika dobit. Ipak, Pismo spaja pobožnost i zadovoljstvo i ukazuje na njih kao na veliki dobitak. Čemu zadovoljstvo doprinosi? Ono sigurno naglašava poverenje, poštovanje i zahvalnost. Kad god tvrdimo da se Bog stara za nas, a neprestano se žalimo na Njegovo staranje, čini se da nismo dosledni. Pavle je rekao da može biti zadovoljan u svim okolnostima. To je bila značajna izjava od strane onoga ko je pretrpeo toliko nevolja i kome je život nekoliko puta bio u opasnosti. Pročitajte tekst iz 2. Korinćanima 11,23-33 da biste stekli kratak uvid u tu temu i proširite svoje znanje čitajući drugu polovinu Dela apostolskih. Pavle nije vodio lak život, ali je bio zadovoljan.

Zadovoljstvo ne zavisi toliko od prilika koliko od vašeg stava prema tim prilikama. Isus je izjavio da lisice i ptice imaju svoj dom, dok On nema gde da zakloni svoju glavu; ipak, Isus je bio savršeni primer kad je zadovoljstvo u pitanju (Matej 8,20). Agur je molio Boga da ne bude ni siromašan ni bogat. Bogatstvo bi ga navelo na oholost. Siromaštvo bi ga možda navelo na krađu (Priče 30,7-9). Kakva mudrost! Pored toga, kakva se ovozemaljska bogatstva mogu uporediti sa blagom koje imamo u Hristu?

Razmislite o ovome:

Kako zadovoljstvo ukazuje na poverenje u Boga?

III Duša ispunjena poverenjem

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: Priče 3,5; Isaija 55,9; Matej 22,37; 1. Korinćanima 4,5; 13,12)

Hristos je rekao da srce ide za blagom. U kojoj meri zaista uviđamo da je ova činjenica na negativan način prikazana u žalosnom izveštaju o bogatom mladiću (Matej 19). Bogatstvo je bilo presudno za ovog darovitog mladića koji je obećavao. „Njegova tvrdnja da je držao Božji zakon bila je obmana. Pokazao je da mu je bogatstvo bilo idol. Nije mogao da drži Božje zapovesti, dok je svet zauzima prvo mesto u njegovim osećanjima. Više je voleo Božje darove, nego što je voleo Darodavca...

Samo oni koji žele da postanu Hristovi saradnici, samo oni koji će reći – Gospode, sve što imam i što jesam pripada Tebi – biće priznati za Božje sinove i kćeri. Svi treba da razmotre šta znači želeći Nebo, a ipak se odvratiti zbog postavljenih uslova. Razmislite o tome šta znači reći Hristu: 'Ne.' Poglavar je rekao: Ne, ja ne mogu da Ti dam sve. Da li i mi isto govorimo? Spasitelj nam nudi da sa nama deli posao koji nam je Bog dao da izvršimo. On nudi korišćenje sredstava koja nam je Bog dao, da bismo unapredili Njegovo delo na svetu. Jedino na ovaj način On može da nas spase.

Posedi su povereni poglavaru da bi se pokazao kao verni pristav; ova dobra trebalo je da podeli na blagoslov onima koji su bili u oskudici. Tako Bog i sada poverava ljudima sredstva, darove i prilike da bi mogli postati Njegovi posrednici u pomaganju siromašnima i onima koji pate. Onaj koji koristi poverene darove koje je Bog odredio, postaje Spasiteljev saradnik. On pridobija duše za Hrista, zato što je predstavnik Njegovog karaktera.“ (Elen Vajt, *Čežnja vekova*, str. 520-523. original)

Bogati, mladi poglavar nije mogao da poveri Bogu svoje bogatstvo. Žalosno se okrenuo od Isusovog poziva da Ga sledi. Poslednji stihovi šestog poglavlja Jevanđelja po Mateju podsećaju nas na nagradu koju ćemo primiti ukoliko možemo potpuno da se oslonimo na Boga, kao što to čine ptice. Kakvo emocionalno oslobođenje! Oh, da možemo potpuno da se oslonimo na Boga.

Razmislite o ovome:

Šta tekst iz Jevrejima poslanice 11,6. znači kada kaže da je nemoguće ugoditi Bogu bez vere (poverenja)?

IV Kako vršiti uticaj na ljude

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: Efescima 5,8; Matej 5,16; Titu 2,7; 1. Petrova 2,11.12; 3,15)

Zamislite kakav uticaj Bog vrši kada hrišćani odražavaju Njegov karakter. Biti savestan i veseo radnik, saosećajan sused, pravičan poslodavac, i dobar sportista znači mnogo više od otrcanih verskih govora. Svedočiti o Hristu možemo jednostavno čuvanjem deteta dok samohrana majka ide na razgovor za posao; besplatnim košenjem travnjaka starijem bračnom paru; ili posećivanjem susedovog deteta u zatvoru. Zapravo, kada činimo sve ovo, mi to činimo za Hrista (Matej 25,31 i nadalje). Ovakav hristocentričan uticaj ima silu da osvoji svet.

Razmislite o ovome:

Na koje načine negativan uticaj može da odvraća ljude od Boga?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Jakov nas savetuje da budemo hrišćani koji postupaju u skladu sa Rečju, a ne samo njeni slušači (Jakov 1,22-27). Govor je stvarno jeftin. Ako ne uočavamo rezultate koje bismo voleli da vidimo na osnovu svojih evanđeoskih napora, možda treba manje da pričamo, a više da radimo.

Za razmišljanje/primenu:

1. Šta mislite po kom kriterijumu će biti prihvaćeni oni koje Isus izabere i potvrdi rečju: „Dobro“ (Matej 25,21)? Suprotno tome, šta je merilo ponašanja za one koji čuju: „Idite od Mene“ (Matej 25,41)?
2. Kako možemo dokazati da smo naučili koliko je važno da znamo kako da pokažemo ljubav?
3. Kako unutrašnje zadovoljstvo može osvojiti prijatelje i poslužiti kao most za duhovne razgovore sa onima koji ne veruju u Boga?
4. Kako su zadovoljstvo, vera i poverenje međusobno povezani?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Isus je govorio o tome da treba da pređemo dodatne kilometre. Kada zauzmemo stav: „Koliko malo ovim mogu postići?“ umesto „Koliko mogu da učinim?“, dozvoljavamo da sebičnost ispuni naš život. Suguran put je da činimo onako kako je Hristos činio: žrtvovati sve.

Aktivnost:

Zabeležite tri stvari koje ste naučili proučavanjem pouke za ovo tromesečje i Božjom blagodaću donesite odluku da ih primenite u svom životu. Započnite pisanje dnevnika, beležeći kako su one unele pozitivne promene u vaš život.